

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A
SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
BODZIANSKE LÚKY
na roky 2016 - 2022**

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky na roky 2016-2022
Územné vymedzenie:	obec Bodzianske Lúky
Územný plán obce schválený:	
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	od do
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	

Riadiaci tím spracovania programu hospodárskeho sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky na roky 2016-2022:

Zoznam členov Riadiaceho tímu:

Ing. Monika Aradi

Zhotoviteľ:

Regionálna rozvojová agentúra Komárno

Ing. Andrea Fialová

PhDr. Ingrid Szabó

Bodzianske Lúky - Komárno 2015

Obsah

Obsah

ÚVOD	3
A.I - ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	5
<i>Vymedzenie územia obce</i>	5
<i>Fyzicko-geografická poloha obce</i>	6
<i>Ľudské zdroje, trh práce</i>	15
<i>Domový a bytový fond, domácnosti ako spoločenské jednotky</i>	33
<i>Hospodársko-ekonomický potenciál obce</i>	40
<i>Podnikateľská aktivita</i>	42
<i>Cestovný ruch</i>	44
<i>Občianska vybavenosť obce</i>	47
<i>Financovanie obce, majetková a rozpočtová situácia obce</i>	56
<i>Zhodnotenie obdobia 2011-2014</i>	59
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	60
<i>STEEP analýza (analýza externého prostredia)</i>	63
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	66
<i>Vyhodnotenie prieskumu verejnej mienky</i>	66
<i>SWOT analýza potenciálu rozvoja obce</i>	70
B – STRATEGICKÁ ČASŤ	73
C – PROGRAMOVÁ ČASŤ	77
D – REALIZAČNÁ ČASŤ	78
E – FINANČNÁ ČASŤ	80
<i>E.I – Indikatívny finančný plán PHSR</i>	80
<i>Projektové návrhy</i>	81
<i>Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie</i>	88
ZÁVER	90
PRÍLOHY	92
<i>Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia</i>	93

ÚVOD

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky je strategický rozvojový dokument, v ktorom je formulovaná vízia obce, vymedzené ciele a projektové zámery.

Cieľom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Bodzianske Lúky – nachádzajúcej sa na juhozápadnom Slovensku – a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Aby dokument obsahoval rozvojové ciele vyplývajúce z potrieb obyvateľov obce Bodzianske Lúky, do tvorby tohto dokumentu zapojili občania obce, podnikatelia, samospráva aj tretí sektor (záujmové združenia a ďalšie organizácie fungujúce v obci). V príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky sa zúčastnili formou vyplnenia dotazníkov, ankiet a prostredníctvom spoločných stretnutí s obyvateľmi obce.

Je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky.

Strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky na základe zákona č. 309/2014 Z.z. a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja bol vypracovaný v roku 2015.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky vytvára priestor pre koordinovanie aktivít realizovaných v obci. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky je nástrojom spoločného plánovania. Spoločné plánovanie sa zároveň môže stať priestorom pre začatie spolupráce a vytváranie inovatívnych riešení medzi rozvojovými aktérmi. Vďaka aktivitám obyvateľov obce sa mení priestor a môže dochádzať k rozvoju.

Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Rozvojová stratégia obce Bodzianske Lúky vychádza aj zo stratégie Európa 2020, prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2014-2020 podporí

- inteligentný rast – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inováciách,
- udržateľný rast – podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- inkluzívny rast – podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky bol vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia. K príprave programu v obci Bodzianske Lúky bol zriadený riadiaci tím zo zástupcov verejného sektora – samosprávy, súkromného sektora

a mimovládneho sektora, a boli zriadené pracovné skupiny pre jednotlivé prioritné oblasti (hospodárstvo, sociálna oblasť, environmentálna oblasť).

Harmonogram spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky na roky 2016-2022

Termín (mesiac, rok)	Júl 2015	August 2015	September 2015	Október 2015	November 2015	December 2015
Úvod						
Analytická časť						
Strategická časť						
Programová časť						
Realizačná časť						
Finančná časť						
Záver						

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bodzianske Lúky schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Bodzianskych Lúkach, čo bude potom realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

A.I - ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Analýza vymedzuje územie obce, históriu, fyzicko-geografický a socio-ekonomický potenciál v rámci neho sociálna a technická infraštruktúra, analýza v oblasti kultúrneho dedičstva, tradícií, tretieho sektora, samosprávy a jej partnerstiev. Prvú časť uzatvára SWOT analýza, vyhodnotenie prieskumu a analýza problémov. Pre lepšie stanovenie kľúčových problémov, ktoré obec Bodzianske Lúky má, bol realizovaný v obci dotazníkový prieskum, v rámci ktorého obyvatelia sami identifikovali problémy obce, vyjadrili svoj názor a prezentovali svoje nápady a predstavu o rozvoji obce.

Vymedzenie územia obce

Územie obce Bodzianske Lúky je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie, a to katastrálne územie Bodzianske Lúky.

Obec Bodzianske Lúky sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR). Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho kraja, na úrovni obvodov/okresov obec Bodzianske Lúky sa nachádza v obvode/okrese Komárno. Obec sa vyznačuje špecifickým intravilánom, ktorý je charakteristický rozptýleným vidieckym osídlením ako pozostatkom historickej krajinnej štruktúry Dolného Žitného ostrova.

Základné charakteristiky obce Bodzianske Lúky

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	555819
Názov okresu	Komárno
Názov obvodu	Komárno
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	obec
PŠČ	946 16
Telefónne smerové číslo	035
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1387
Nadmorská výška obce - v m	109
Celková výmera územia obce [m ²]	5 166 423
Hustota obyvateľstva na km ²	40

Poloha obce Bodzianske Lúky na Slovensku vo vzťahu k hlavnému mestu, krajskému centru a obvodnému/okresnému mestu

Fyzicko-geografická poloha obce

Geomorfológia a geológia územia

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina a celku Podunajská rovina. Východnou hranicou riešeného územia je Podunajská pahorkatina. Z Podunajskej roviny na území obce sa vyskytuje časť Okoličnianska mokrad' (vypĺňa severnú a južnú časť k.ú. obce).

Nadmorská výška k.ú. obce sa pohybuje medzi 109-110 m n.m..

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom. Geologický podklad riešeného územia je tvorený kvartérnymi holocénnymi nivnými sedimentmi.

Základné kvartérne útvary k.ú. obce sú:

- ⇒ fluviálno-mokrad'ové sedimenty s organickou prímесou (holocén),
- ⇒ viate piesky (würm až holocén).

Z hľadiska hydrogeologického podklad riešeného územia tvoria kvartérne piesky a štrky nivných území – priepustnosť zvodnených vrstiev je veľmi dobrá až dobrá.

Základný typ reliéfu: reliéf rovín a nív.

Na základe exogénnych procesov celé územie obce je akumulárnym reliéfom, je to reliéf s nepatrným uplatnením litológie. V k.ú. obce sa nachádzajú dva typy akumulárného reliéfu:

- ⇒ fluviálno-mokrad'ový reliéf (fluviálna mokrad' a slatinná rovina),
- ⇒ eolicko-fluviálny reliéf (eolicko-fluviálna zvlnená rovina).

Typ podzemnej vody dopĺňanej: 70% podzemnej vody je dopĺňovaná z riek a ich prítokov.

Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi aktívne oblasti v rámci Slovenska (zemetrasenia v riešenom území dosahujú intenzitu 6 až 90 MSK).

Klimatické podmienky územia

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska študované územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 3000-3200.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Tab. 1: Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu (v °C)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok	Amplitúda
Teplota (°C)	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19	20,5	19,6	15,7	10	5	0,6	9,9	22,6

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Záujmové územie nie je len našou najteplejšou oblasťou, ale patrí aj medzi najsuchšie oblasti Slovenska (oblasť je chránená pred západnými vetrami predhorím Álp a Malými

Karpatmi), priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok.

Tab. 2: Priemerný počet dní so zrážkami 1,0 mm a viac

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	6,9	6,9	6,8	6,7	8,1	7,6	7,3	6,9	4,9	7,0	8,8	8,5	86,4

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Tab. 3: Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok (v mm)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Zrážky (mm)	32	33	37	43	56	62	60	48	42	48	50	44	555

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Tab. 4: Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	13,3	11,1	3,6	-	-	-	-	-	-	-	0,4	6,6	35,0

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Z hľadiska veterných pomerov obec leží v jednej z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

Pedologické podmienky územia

V k.ú. obce prevládajú ílovito-hlinité pôdne druhy (na malých plochách ornica ílovito-hlinitá, podorničie hlinité). Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je nijaká až nepatrná.

Hlavné pôdne typy v k.ú. obce sú čiernice karbonátové, sprievodné čiernice glejové, lokálne rašelinové pôdy (na karbonátových nívnych sedimentoch).

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká – pôdy sú veľmi produkčné.

Rastlinstvo, živočíšstvo

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je

dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia predstavujú jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy.

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení - ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska. Biodiverzita v katastri obce bola významne ovplyvnená historickou krajinou štruktúrou Dolného Žitného ostrova. Rozptýlené vidiecke osídlenie s príslušnými hospodárstvami poskytuje cenné biotopy v intenzívne obhospodarovanej krajine.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu. Bolo významne ovplyvnené intenzívnym poľnohospodárskym využitím krajiny. Strata diverzity biotopov je z ekologického hľadiska veľkým problémom poľnohospodárskej krajiny.

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie obce patrí do Panónskej oblasti, v rámci ktorej do juhoslovenského obvodu a lužného dunajského okrsku. Určite najpočetnejšie zo stavovcov je zastúpená trieda vtákov s mnohými vzácnymi druhmi poľnohospodárskej krajiny: cibik chochlatý (*Vanellus vanellus*)- ktorý je aj v erbe obce, strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), vzácne sovy ako plamienka driemavá (*Tyto alba*) a mnohé iné druhy.

Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviák, bažant, jarabica a zajac).

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov. V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby štrkopieskov nadregionálneho významu na báze riečnych náplavov Dunaja.

Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Bodzianske Lúky patrí do povodia toku Váh. V riešenom území sa nachádza viac dočasných vodných tokov.

Súčasná krajinná štruktúra

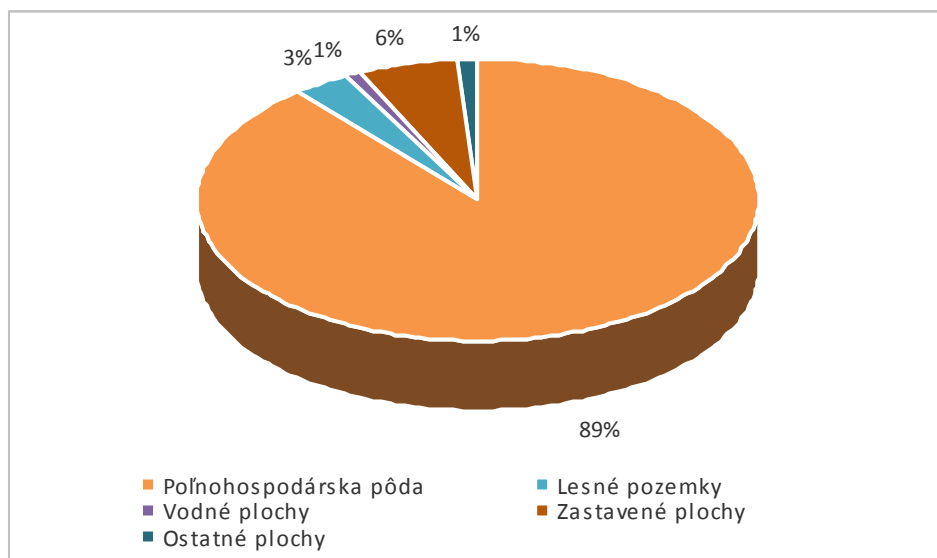
Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, so sústredenými vidieckymi sídlami. Ide o nížinnú rovinnú oráčinovú krajinu.

Tab. 5: Štruktúra využitia zeme (v m²)

Obec	Celková výmera	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavené plochy	Ostatné plochy
Bodzianske Lúky	5 166 423	4 595 920	171 767	37 688	298 219	62 829

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Štruktúra využitia zeme

Zdroj: Vlastné spracovanie, Štatistický úrad SR, 2015

Ochrana prírody

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce pokolenie ako zdravú. V poľnohospodárskej krajine je z hľadiska ochrany prírody najdôležitejšia dôsledná ochrana existujúcich a vytváranie nových biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov aj mimo chránených území. Medzi dôležité interakčné prvky patria trávnaté okraje pôdnych blokov, poľných a iných ciest, samotné poľné cesty, medze, stromoradia, mokrade, sústava vodných kanálov, vetrolamy, solitérne stromy a remízky. Biodiverzita v katastri obce bola významne ovplyvnená historickou krajinou štruktúrou Dolného Žitného ostrova. Vytvorenie kvalitnej zelenej infraštruktúry katastra obce má kľúčový význam pre biodiverzitu krajiny. Katastrom obce prechádza meandrujúci Čalovský Dudvák, ktorý je biokoridorom regionálneho významu. Hlavné meandrujúce koryto Čalovského Dudváhu je doplnené ďalšími cennými pozostatkami mokradí - *Horgas*, *Örvényes*, *Hanoš (Hanos)*, *Kerek tó*, Čalovský Dudvák (*Dudvág*), Částa (*Császta*), *Antal sziget*. V lokálnom meradle je z environmentálneho hľadiska veľmi cenným pasienkovým biotopom obklopeným mokrad'ou aj lokalita *Örvényes*. Špeciálnu ochranu si zaslúžia aj štyri cca 250 ročné, miléniové duby letné nachádzajúce sa v katastri obce.

Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: *chránené vtáčie územia* a *územia európskeho významu*.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Na základe uznesenia vlády SR č. 66 zo dňa 9.7.2003 do riešeného územia zasahuje 1 chránené vtáčie územie: Chránené vtáčie územie Ostrovné lúky (na základe Vyhlášky 18/2008 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 7. januára 2008). Chránené vtáčie územie má výmeru 8297,7 hektára; bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov strakoša kolesára, ľabtušky poľnej a sokola červenonohého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Tab. 6: Vybrané charakteristiky Chráneného vtáčieho územia Ostrovné lúky

Výmera [ha]:	8 297,7
Prekryv so sieťou	9 %
V pôsobnosti:	CHKO Dunajské luhy
Lokalizácia chráneného územia :	
Kraj:	Nitriansky, Trnavský
Okres:	Dunajská Streda, Komárno
Kataster:	Opatovský Sokolec, Kolárovo, Sokolce-Turi, Bodzianske Lúky, Sokolce-Lak, Kameničná, Zemianska Olča, Čalovec, Bodza, Lipové, Okoličná na Ostrove
Charakteristika: Otvorená nížinná oblasť Ostrovné lúky s jej typickým predstaviteľom avifauny sokolom červenonohým (<i>Falco tinnunculus</i>) predstavuje jeden z najcennejších biotopov pre jeho hniezdenie a prežívanie. Stepný, lesostepný a agrárny typ krajiny vyhovuje aj strakošovi kolesárovi (<i>Lanius minor</i>) a ľabtuške poľnej (<i>Anthus campestris</i>).	

Zdroj: ŠOP SR, 2006

V riešenom území sa nenachádzajú ďalšie chránené územia na základe zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, avšak v blízkosti k.ú. obce je viac významných chránených území (napr. Chránený areál Dropie, ktorého cieľom je ochrana a záchrana Dropa veľkého (*Otis tarda*), najmä jeho tokanísk, liahnísk a zimovísk). CHA Dropie je biocentrom regionálneho významu.

Socio-geografická poloha obce, sídelná štruktúra územia, rozvojové osi

Obec Bodzianske Lúky je najmladšia obec v obvode/okrese Komárno – vznikla v r. 1990 osamostatnením sa od obce Bodza.

Obec Bodzianske Lúky má výmeru 516,6 ha a nachádza sa v juhozápadnej časti Slovenskej republiky. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho kraja, na úrovni obvodov/okresov do obvodu/okresu Komárno (leží v jeho západnej časti).

Obec Bodzianske Lúky zo severu susedí s mestom Kolárovo, z východnej strany s obcami Zemianska Olča a Kameničná, zo západu s obcou Sokolce a z juhu s obcou Bodza.

Charakter osídlenia v mikropriestore obce je bodový v poľnohospodárskej krajine, centrálnymi rozvojovými pólmi sídelnej štruktúry priestoru obce sú mestá:

- Komárno (34 tis. obyvateľov, leží približne v 30 km vzdialenosti na juhovýchod od obce),
- Kolárovo (11 tis. obyvateľov, leží približne v 10 km vzdialenosti na severovýchod od obce).
- Veľký Meder (8 tis. obyvateľov, leží približne v 13 km vzdialenosti na juhozápad od obce).

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Obec Bodziarske Lúky leží v blízkosti troch rozvojových osí:

- ⇒ *žitnoostrovná rozvojová os* (Bratislava - Dunajská Streda - Komárno), ktorá je rozvojovou osou druhého stupňa,
- ⇒ *ponitrianska rozvojová os* (Trenčín - Bánovce nad Bebravou - Topoľčany - Nitra - Nové Zámky - Komárno) – rozvojová os druhého stupňa,
- ⇒ *dudvážsko-dunajská rozvojová os* (Galanta - Dunajská Streda - Veľký Meder - Komárno - Štúrovo) – rozvojová os tretieho stupňa.

Poloha obce voči rozvojovým pólom prvého stupňa ako Komárno (37 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 je to sídlo nadregionálneho až celoštátneho významu) a Dunajská Streda (25 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 rovnako je to sídlo nadregionálneho až celoštátneho významu) je dobrá, obec je vzdialená od tých miest na 30-30 km.

Spoločný vstup Slovenska a Maďarska do EU vyvolal otváranie a priechodnosť spoločnej štátnej hranice týchto dvoch krajín, a tým aj vznik nových priestorových väzieb. V nových geopolitických podmienkach rozvoj obce (i jej mikropriestoru) začína ovplyvňovať stále silnejšie aj maďarské mesto Komárom (20 tisíc obyvateľov) a jeho zázemie (značná časť pracovnej sily obce už pracuje v susednom Maďarsku). Táto pohraničná poloha spolu s dobrými prírodnými a klimatickými podmienkami vytvárajú perspektívne predpoklady ďalšieho rozvoja obce.

Obec je súčasťou euroregionálneho združenia Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ.

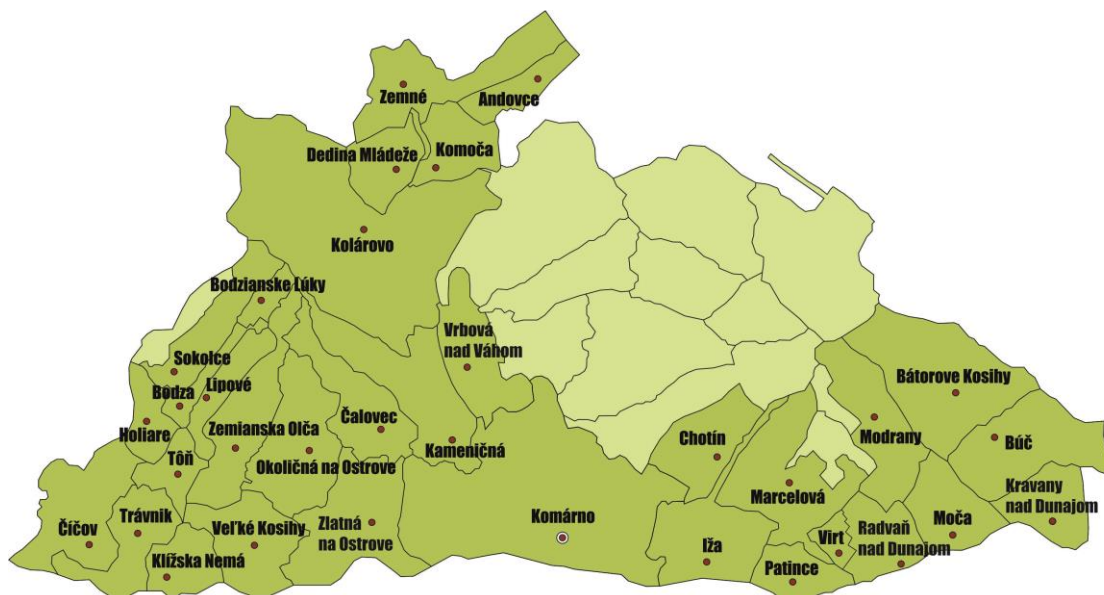
Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ vznikol v obci Neszmély (v Maďarsku) 3. júla 1999, kedy zástupcovia samospráv žúp Komárom-Esztergom a Pest a prednosta Krajského úradu v Nitre podpísaním zmluvy o spolupráci vyjadrili presvedčenie, že upevnenie a rozšírenie obojstrannej spolupráce nitrianskeho regiónu so župami Komárom-Esztergom a Pest je predpokladom pre obojstranne prospešný ekonomický, sociálny i kultúrny rozvoj dotknutých území. Reprezentantom euroregiónu na Slovensku je Regionálne združenie Váh-Dunaj-Ipeľ (RVDI). Cieľom RVDI v rámci Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ je spolupracovať na:

- zvýšení príťažlivosti regiónu,
- zosúladení rozvoja v oblasti hospodárstva a cudzineckého ruchu,
- rozvíjaní vzťahov v oblasti školstva a vedy,
- zosúladení územného rozvoja,

- spolupráci v oblasti ochrany prírody, životného prostredia a vodných zdrojov, odvrátenia živelných pohrôm,
- zosúladienie rozvoja dopravy,
- spolupráci v humanitárnej a sociálnej oblasti,
- zachovaní spoločného kultúrneho dedičstva,
- dosiahnutí úspešnej účasti vo finančných programoch spoločenstva EU,
- vytvorenie podmienok výmeny informácií a zabezpečení ich toku,
- vypracovaní návrhov, odporúčaní a koordinácií spoločných projektov a programov.

Obec Bodziarske Lúky je členom Miestnej akčnej skupiny **Združenie obcí Dolný Žitný ostrov**. MAS ZDŽO vznikla v roku 2007 z iniciatívy na prípravu implementácie Prístupu LEADER. V záujme integrácie všetkých spoločenských sfér do rozvojového procesu bolo založené občianske združenie Združenie Dolný Žitný ostrov s cieľom sformulovať miestnu akčnú skupinu. Združenie rozbehlo plnohodnotnú prípravu na Program Leader vďaka podpore Nitrianskeho samosprávneho kraja vo dvoch kolách v rokoch 2007 a 2008. Mikroregión zriadil a prevádzkuje regionálnu skládku odpadov.

V súčasnosti funguje verejno-súkromné partnerstvo formou občianskeho združenia s názvom Miestna akčná skupina Združenie Dolný Žitný ostrov (ďalej „MAS ZDŽO“), ktoré bolo do registra MV SR zapísané dňa 31.10.2008 a vzniklo z iniciatívy združenia samospráv Združenie obcí Dolného žitného ostrova spájajúceho 18 obcí z juho-západnej časti okresu Komárno, ktoré vyvíja svoje aktivity už od 30.1.1998, ako pokračovanie občianskeho Združenia Dolný Žitný ostrov založeného v roku 2007. V októbri 2014 sa MAS ZDŽO rozšírila o obce zo Združenia obcí Most priateľstva a mesto Komárno. Dnes tak tvoria členov MAS ZDŽO samosprávy 28 obcí okresu Komárno, mesto Komárno, mesto Kolárovo a 3 obce z okresu Nové Zámky. Okrem riešenia individuálnych aktuálnych problémov členských obcí, občanov a organizácií si uvedomujeme potrebu širšej spolupráce a prípravy viacsektorovej spoločnej rozvojovej stratégie územia, a preto iniciujeme zapojenie vzniknutej MAS do prípravy územia na prístup Leader.

Miestna akčná skupina Združenie Dolný Žitný ostrov, 2015

Okolie obce sa vyznačuje významným rurálnym charakterom. Hustota obyvateľstva mikropriestoru obce – okresu Komárno – je pod celoslovenským priemerom, priemerná hustota obyvateľstva je pod 100 osôb/km².

Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti “industriálnej” na spoločnosť “informačnú”, pre ktorú je determinantom rozvoja transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifičnosti a pod. pôvodného osídlenia,
- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,
- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Pre obce nachádzajúce sa v obvode/okrese Komárno funkciu obvodného/okresného sídla plní mesto Komárno, čo vymedzuje funkčné väzby obce Bodzianske Lúky k centru Komárno.

História obce

Obec Bodzianske Lúky ako najmladšia obec komárňanského okresu vznikla v roku 1990 osamostatnením od obce Bodza. Prvýkrát sa spomína v listinách r. 1268 v majetku komárňanského hradu (Várbogya). Prví osadníci do obce prišli okolo r. 1780. Obec sa nachádza na Žitnom ostrove Podunajskej nížiny v nadmorskej výške 109-111m. Vznik a vývoj obce bol vo veľkej miere ovplyvnený vodným režimom Dolného Žitného ostrova.

Obyvatelia obce sú väčšinou katolíckeho vierovyznania. V roku 1889 Vince Vermes dal na vlastnom pozemku postaviť jednoduchý rímskokatolícky kostol zasvätený Ružencovej panne Márii, obnovený bol roku 1998. Školské vyučovanie v obci sa začalo roku 1875 v dome Vince Vermesa, ktorý 40 rokov zadarmo učil deti. Uznanie jeho školy sa dostalo aj od školskej správy. Stará školská budova bola postavená v roku 1914-1915, ktorá roku 1965 bola povodňou poškodená. Nová budova školy bola postavená v roku 1970.

Významné osobnosti obce:

- Károly Klór (1937-1990)- obľúbe sa tešiaci učiteľ, roku 1971 prišiel do obce. Zapájal sa spolu s manželkou do kultúrneho života obce. Bol aj šikovným sochárom.
- Vilmos Vermes(1937-1977) farár. Pôsobil v Komárne a v Čakajove.
- Vince Vermes (10. decembra 1847-1939) dobrodinec usadlosti, ktorý od roku 1875 celých 40 rokov vyučoval tunajšie deti zadarmo. Na vlastnom pozemku roku 1889 dal postaviť kostol. Za dlhotrvajúcu kresťanskú a mimoriadne užitočnú prácu dostal 16.júla 1933 od pápeža XI PIUSA pápežské vyznamenanie " Bene merenti"

Ľudské zdroje, trh práce

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov. Logickým a nevyhnutným dôsledkom transformačných pohybov v politickej a ekonomickej sfére slovenskej spoločnosti po roku 1989 sú aj posuny v demografickom vývoji.

Počet obyvateľov obce do 80-tych rokov 20. storočia mal stabilne stúpajúcu tendenciu, avšak od 90-tych rokov minulého storočia obyvateľstvo obce postupne klesá. V čase SODB k 26.5.2001 obec mala 223 trvale bývajúcich obyvateľov. K 1.1.2011 v obci bývalo 205 osôb, čo predstavoval pokles o 18 osôb za 10 rokov.

Tab. 7: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Bodzianske Lúky

Rok	Počet obyvateľov
1961	317
1970	289
1980	314
1991	265
2001	223
2002	193
2003	199
2004	202
2005	207
2006	213
2007	202
2008	203
2009	204
2010	205
2011	205
2012	196
2013	193
2014	193

Zdroj: OÚ Bodzianske Lúky, ŠÚ SR

Predpoklad vývoja obyvateľov obce pre výhľadové obdobie sa vychádza z nasledujúcich cieľov:

- zmeniť nepriaznivý vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce,
- vytvoriť podmienky pre stabilizáciu a postupný nárast počtu obyvateľov obce,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci.

V blízkej budúcnosti vplyvom očakávaného oživenia hospodárstva v obci i jej mikropriestore – vplyvom rozvoja cestovného ruchu – sa očakáva stabilizácia počtu obyvateľstva na súčasnej úrovni.

Tzv. pomer závislosti definovaný ako podiel populácie v poproduktívnom veku k populácii v produktívnom veku už mierne rastie (intenzívnejším nárastom sa počíta po roku 2012 ako dôsledok výraznej redukcie miery pôrodnosti po roku 1989). Ak hodnotíme stav pomocou indexu vitality (index vitality = počet obyvateľov v predproduktívnom veku / počet

obyvateľov v poproduktívnom veku x 100), tak jeho hodnota (35,7) svedčí o veľmi intenzívnom starnutí obyvateľstva obce.

Podľa priemerného veku obyvateľstva obec vykazuje relatívne zlé hodnoty, hodnota tohto ukazovateľa svedčí o silnej váhe obyvateľov v produktívnom veku: priemerný vek obyvateľstva obce je 43,8 rokov, kým celoštátny priemer tohto ukazovateľa je 36,1 rokov.

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej.

V období transformácie vzrástli príjmové a sociálne rozdiely - diferencovali sa možnosti získania bytu, objavili sa ohrozenia a obavy zo straty zamestnania, čo v konečnom dôsledku viedlo a vedie k diferencovanému prístupu k takým rozhodnutiam, ako je uzatvorenie manželstva, založenie rodiny a počet detí.

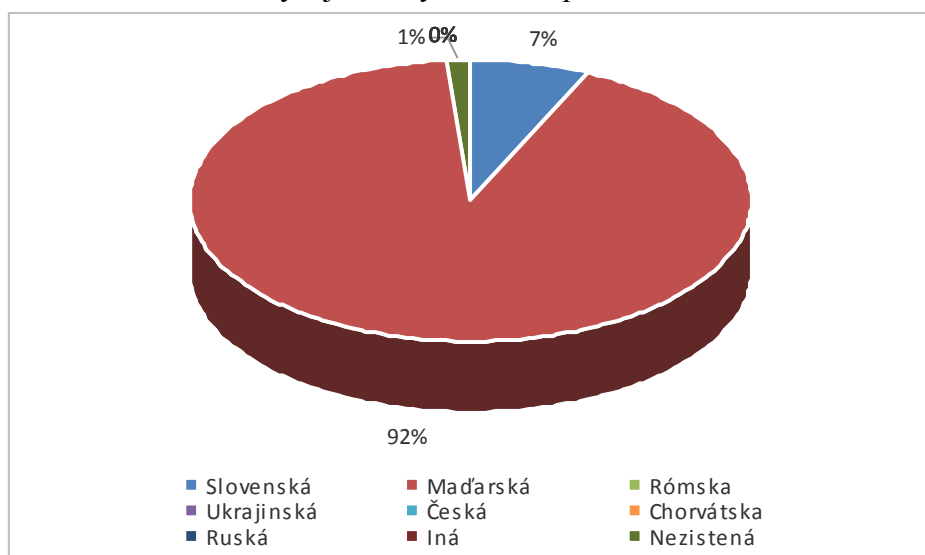
Tab. 8: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa národnosti

Národnosť	Bodzianske Lúky		
	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	9	5	14
Maďarská	83	103	186
Rómska	-	-	-
Rusínska	-	-	-
Ukrajinská	-	-	-
Česká	-	-	-
Nemecká	-	-	-
Poľská	-	-	-
Chorvátska	-	-	-
Srbská	-	-	-
Ruská	-	-	-
Židovská	-	-	-
Ostatné, nezistené	0	3	3
Spolu	92	111	203

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstvo obce je heterogénne. Podľa SODB 2011 92% obyvateľstva obce sa hlásilo k maďarskej národnosti, kým 7% k slovenskej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

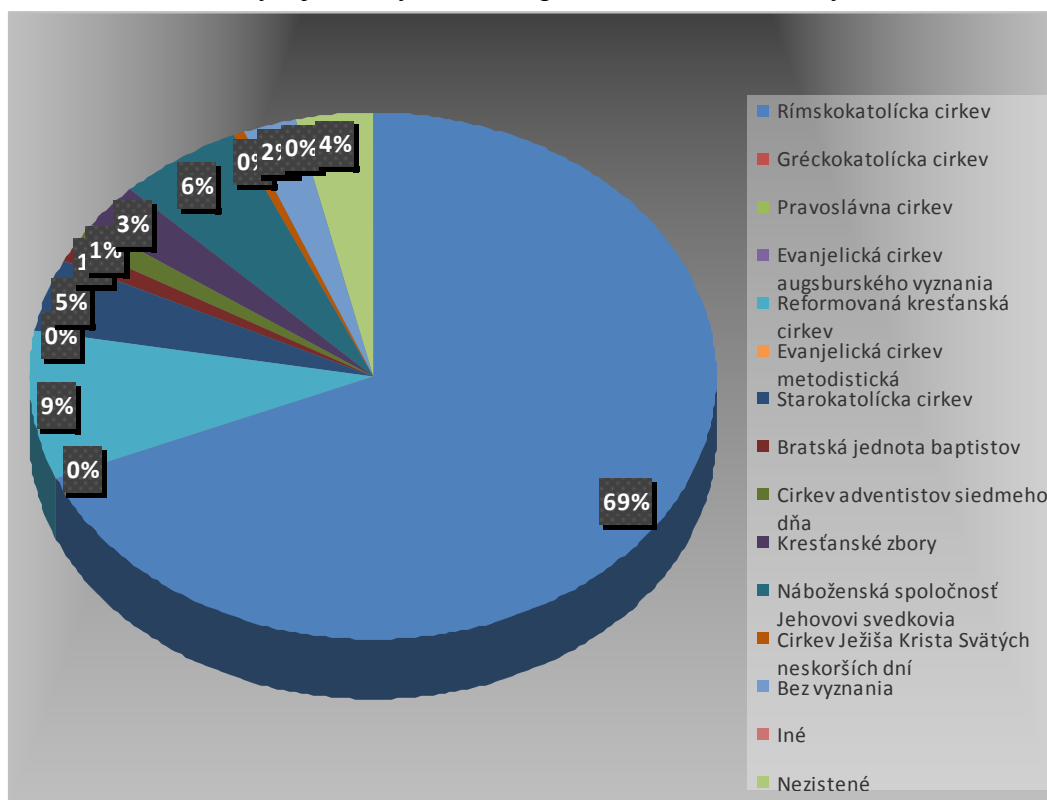
Tab. 9: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Bodzianske Lúky		
	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	77	89	166
Gréckokatolícka cirkev	-	-	-
Pravoslávna cirkev	-	-	-
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	-	-	-
Reformovaná kresťanská cirkev	9	13	22
Evanjelická cirkev metodistická	-	-	-
Apoštolská cirkev	-	-	-
Starokatolícka cirkev	-	-	-
Bratská jednota baptistov	-	-	-
Cirkev československá husitská	-	-	-
Cirkev adventistov siedmeho dňa	-	-	-
Cirkev bratská	-	-	-
Kresťanské zbory	-	-	-
Židovské náboženské obce	-	-	-
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	-	-	-
Ostatné	-	-	-
Bez vyznania	3	3	6
Nezistené	3	6	9
Spolu	92	111	203

Zdroj: ŠÚ SR SODB, 2011

Podľa SODB 2011 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominujú obyvatelia, ktorí sa prihlasujú k rímskokatolíckej cirkvi (tvoria 69% obyvateľstva obce). Počet osôb bez náboženského vyznania je 6.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Veľké množstvo rozličných foriem demografickej dynamiky možno rozdeliť do troch kategórií pohybu: prirodzený pohyb obyvateľstva, mechanický pohyb obyvateľstva, sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Populácia obce má veľmi podpriemernú úroveň pôrodnosti v porovnaní s celoštátnym priemerom. V období 2000-2014 miera natality bola okolo 5‰, kým celoštátny priemer bol 8-9‰.

V období 2000-2014 miera úmrtnosti v obci bola nad celoštátnym priemerom – v danom období na 1000 obyvateľov obce pripadalo ročne 15 zomretých (celoslovenský priemer bol 10 zomretých), t.j. miera mortality bola okolo 15‰. Táto nepriaznivá vysoká úmrtnosť je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov - ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a silne starnúca populácia. V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v mikropriestore obce dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V riešenom regióne vysoká je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia, na ochorenia dýchacej a tráviacej sústavy, na cievne choroby mozgu.

Tab. 10: Vývoj počtu narodených v obci v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet narodených v priebehu roka	1	2	3	2	0	1	2	1	1	1	0	0	0	0	1

Zdroj: Obecný úrad, 2015

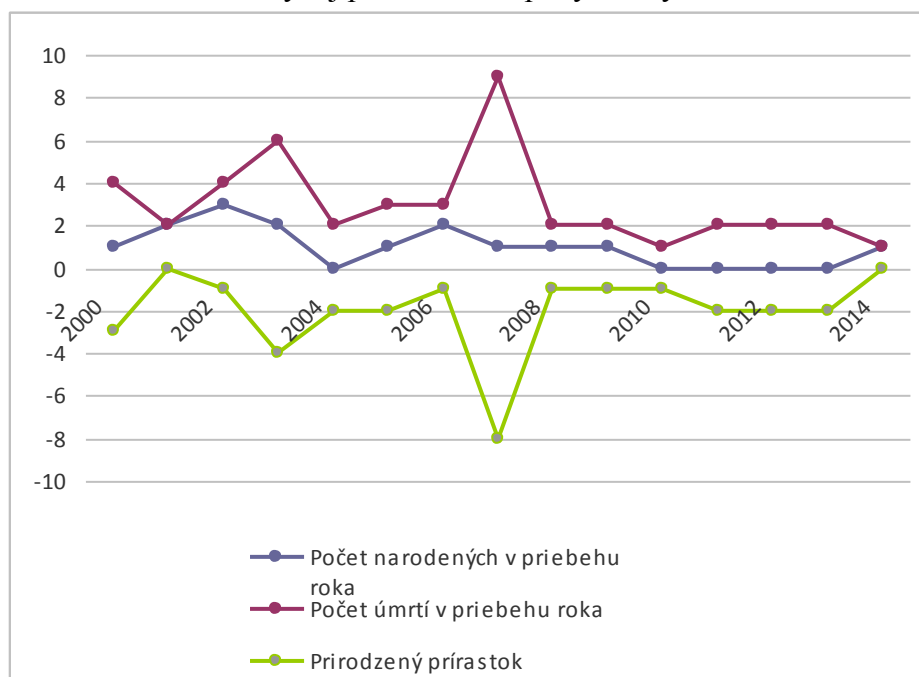
Tab. 11: Vývoj počtu zomretých v obci v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet úmrtí v priebehu roka	4	2	4	6	2	3	3	9	2	2	1	2	2	2	1

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých indikuje výrazný prirodzený úbytok obyvateľstva v obci (v období 2000-2014 počet narodených bol 15, kým počet zomretých bol 45), čo zapríčiňuje viac faktorov. Okrem špecifickej úmrtnosti a pôrodnosti obyvateľov maďarskej národnosti sa medzi dôvody uvádza zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciacia životných stratégií a orientácií mladých ľudí (sobáš prestal byť jedinou cestou osamostatnenia sa od rodičovskej rodiny) a emigrácia mladých ľudí do rozvojových pólův.

Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľov

Zdroj: Obecný úrad, 2015

V budúcich 10 rokoch na základe prirodzeného vývoja bez vplyvu migračného salda (kladného alebo záporného) celkový počet obyvateľov obce bude mierne klesať.

Podiel populácie v predproduktívnom (veková skupina 0-14), produktívnom (muži 15-59, ženy 15-54) a poproduktívnom (muži nad 60, ženy nad 55) veku na celkovej populácii obce je nepriaznivejší ako celoštátny trend, čo vyvoláva do určitej miery špecifická veková štruktúra maďarskej menšiny žijúcej v obci. Práve všeobecné starnutie obyvateľov obce si vyžaduje adekvátne zaobchádzanie so staršími ľuďmi (napríklad podpora klubovej činnosti dôchodcov, skvalitnenie opatrovateľských služieb atď.).

Tab. 12: Prehľad vybraných ukazovateľov vekovej štruktúry obyvateľstva

Podiel obyvateľstva (%)	Bodzianske Lúky		
	Muži	Ženy	spolu
0 - 5	5,4	0,9	3,0
6 - 14	7,6	5,4	6,4
Produktívny	71,7	66,7	69,0
Poproduktívny	15,2	27,0	21,7
Priemerný vek	41,68	47,95	45,11

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Stredná dĺžka života vyjadruje očakávanú dĺžku života pri narodení jedinca pri zohľadnení počtu úmrtí vo všetkých vekových kategóriách. Obec (ako i jej mikropriestor) v porovnaní so SR dosahuje nižšiu strednú dĺžku života aj u mužov aj u žien.

Tab. 13: Stredná dĺžka života pri narodení na rôznych regionálnych úrovniach

Územie	Muži - rok	Ženy - rok
Okres Komárno	68,9-70,9	77,7-78,6
Nitriansky kraj	71,97	79,47
SR	72,90	79,61

Zdroj: ŠÚ SR, 2014

Poznámka: údaje za roky 2003-2013

Nekoordinovaná exploatacia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy, dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým do potravinového reťazca. Nedomyšlené sceľovanie pozemkov a nie vždy odborne vyriešené odvodnenie v synergii s vyššie menovanými negatívnymi javmi podmieňujú celkové zhoršenie stavu prostredia, čo má nepriaznivý dopad na genofond rastlín a živočíchov. To všetko prispieva k celkovému zníženiu kvality štruktúry krajiny a ekosystémov a vo svojich dôsledkoch negatívne ovplyvňuje vek a zdravotný stav ľudskej populácie v tomto regióne.

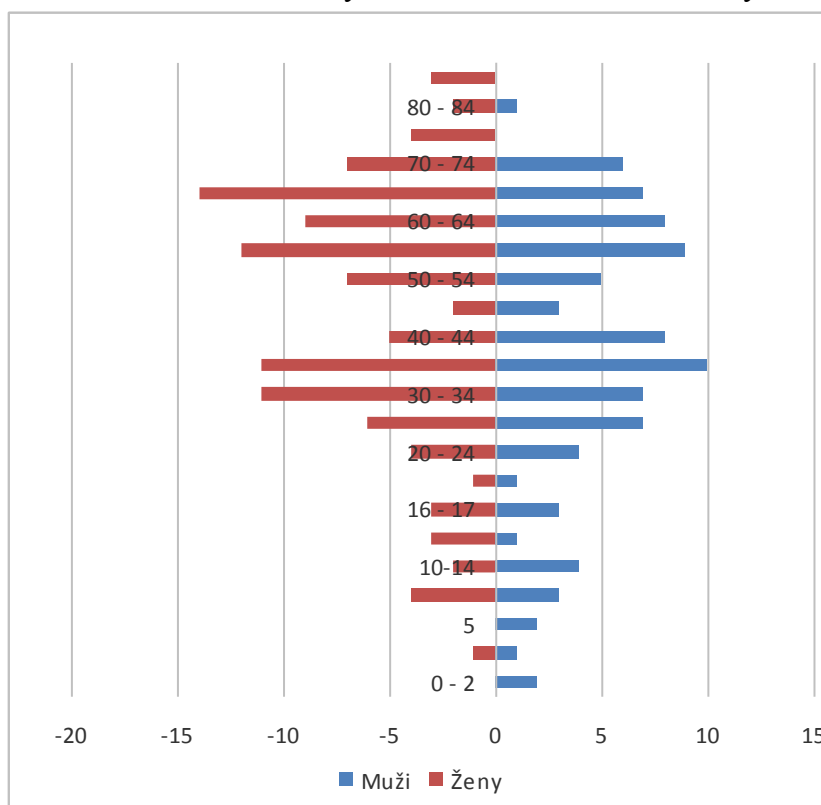
Tab. 14: Bývajúce obyvateľstvo podľa veku

Vek	Bodzianske Lúky			
	Muži	Ženy	Úhrn	v %
0 - 2	2	0	2	1,0
3 - 4	1	1	2	1,0
5	2	0	2	1,0
6 - 9	3	4	7	3,4
10 - 14	4	2	6	3,0
15	1	3	4	2,0
16 - 17	3	3	6	3,0
18 - 19	1	1	2	1,0
20 - 24	4	4	8	3,9
25 - 29	7	6	13	6,4
30 - 34	7	11	18	8,9
35 - 39	10	11	21	10,3
40 - 44	8	5	13	6,4
45 - 49	3	2	5	2,5
50 - 54	5	7	12	5,9
55 - 59	9	12	21	10,3
60 - 64	8	9	17	8,4
65 - 69	7	14	21	10,3
70 - 74	6	7	13	6,4
75 - 79	0	4	4	2,0
80 - 84	1	2	3	1,5
85 +	0	3	3	1,5
Spolu	92	111	203	100,0

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Populačný vývoj ovplyvňuje aj ďalší významný demografický ukazovateľ – potratovosť, na ktorom má určitý podiel aj environmentálny aspekt, nakoľko pôsobenie škodlivín v ovzduší, vode a potravinách sa dokázateľne negatívne prejavuje najmä u tehotných žien. Index potratovosti v mikropriestore obce (v okrese Komárno) je vyšší než celoštátny priemer. Počet živonarodených s vrodenou chybou v záujmovom regióne je tiež nad celoštátnym priemerom.

Veková štruktúra obyvateľov obce Bodzianske Lúky

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011, vlastné spracovanie

Mechanický pohyb obyvateľstva

Priestorová a sociálna mobilita obyvateľstva navzájom od seba závisia. Zmena sociálnej štruktúry vyvoláva priestorové pohyby obyvateľstva. Rozvoj priemyslu a terciárnych aktivít a ich lokalizácia predovšetkým v mestských sídlach vyvolali rozsiahle presuny obyvateľstva do miest – migrácia občanov obce v podstate odráža rozdiely medzi okolitými sídlami v sociálnych a ekonomických podmienkach života ľudí.

Z priestorového hodnotenia dochádzky do zamestnania rozhodujúca zložka pracovnej sily je zamestnaná v Kolárove, v Komárne a v susednom Maďarsku (predovšetkým v meste Komárom). Podľa SODB 2001 47 osôb, t.j. 42,3% ekonomicky aktívnych obyvateľov obce malo svoje pracovisko v inej obci. V členení podľa pohlavia bola dochádzka žien do zamestnania mimo obce nižšia ako mužov, čo je spôsobené hlavne tým, že ženy vzhľadom na svoje materské povinnosti sú menej mobilné. V odvetvovej štruktúre hospodárstva najvyšší odchod za prácou majú priemyselná výroba a služby. Najnižší odchod za prácou je v poľnohospodárstve.

Migrácia obyvateľstva je taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska. Pri tomto pohybe vznikajú významné zmeny v priestorovom rozmiestnení pracovnej sily. Tá je však do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. 60,1% obyvateľov obce sa narodilo v obci súčasného bydliska, čo svedčí o tom, že podiel ľudí prisťahovaných do obce je veľmi výrazný.

V období 2002-2010 do obce sa prisťahovalo 55 osôb, pričom v tom istom období z obce sa odsťahovalo len 36 osôb. Tieto údaje svedčia o miernom migračnom prírastku obyvateľstva, čo vyvolal záujem ľudí bývať v obci s dobrými životnými podmienkami v relatívnej blízkosti hospodárskych centier Komárno-Komárom, Dunajská Streda, Bratislava,

Győr. V najbližších rokoch prvoradou úlohou bude ďalšia podpora migračného prírastku obyvateľstva obce.

Tab. 15: Vývoj počtu prisťahovaných v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet prisťahovaných v priebehu roka	2	2	4	3	2	2	5	7	1	4	3	2	1	1	2

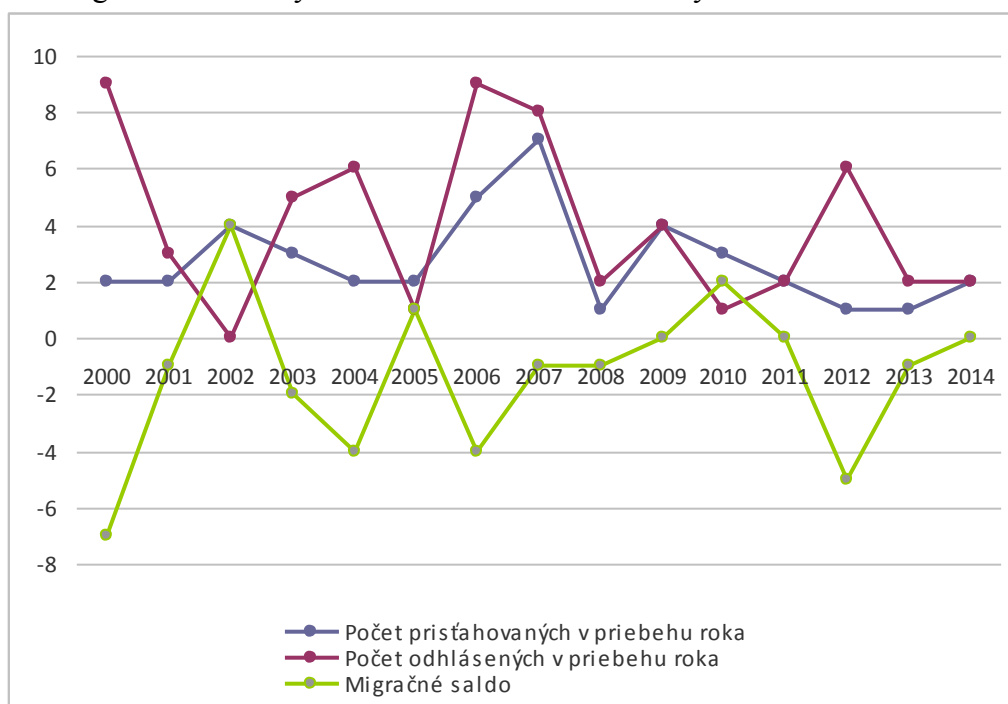
Zdroj: Obecný úrad, 2015

Tab. 16: Vývoj počtu odhlásených v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet odhlásených v priebehu roka	9	3	0	5	6	1	9	8	2	4	1	2	6	2	2

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Migračné saldo obyvateľov obce Bodzianske Lúky v období 2000-2014

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Tab. 17: Bývajúce obyvateľstvo podľa miesta narodenia

Obec	Pohlavie	Úhrn obyvateľov	Narodení v obci súčasného bydliska	
			spolu	v %
Bodzianske Lúky	muži	92	50	54,3
	ženy	111	51	45,9
	spolu	203	101	49,8

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva

Táto mobilita zahŕňa presuny obyvateľstva medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Výsledkom tohto pohybu sú zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa ekonomických a kultúrnych znakov.

Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce je 49,8% (celoštatný priemer je 48,2%). V čase SODB 2001 v obci bolo 31 nezamestnaných, čo predstavovalo až 27,9% ekonomicky aktívnych osôb. V období 2001-2007 počet nezamestnaných výrazne klesol, avšak v dôsledku globálnej ekonomickej krízy po roku 2008 miera evidovanej nezamestnanosti výrazne narástla, v lete 2011 bola na úrovni okolo 17,6%. 16,6% obyvateľstva obce je nepracujúcim dôchodcom.

Tab. 18: Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia I.

Obec	Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne						Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí
		spolu	v %	z toho					
				Na rodičovskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	Vypomáhajúci v rod. podniku	nezamestnaní		
Bodzianske Lúky	muži	54	52,9	0	1	0	16	20	0
	ženy	48	47,1	5	1	0	17	42	0
	spolu	102	100,0	5	2	0	33	62	0

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 19: Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia II.

Obec	Pohlavie	Deti a žiaci ZŠ	Žiaci a študenti		
			v tom		
			z učilíšť (SOU)	zo stredných škôl	z vysokých škôl
Bodzianske Lúky	muži	17	13	4	0
	ženy	17	10	4	3
	spolu	34	23	8	3

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

V čase SODB 201 v obci bolo 34 detí a žiakov ZŠ a 34 študentov na stredných a vysokých školách. Podiel vysokoškolákov na celkovom počte obyvateľstva bol pod celoštatným priemerom: len 0,9% obyvateľstva obce navštevovalo vysokú školu (celoslovenský priemer bol 1,9%).

Tab. 20: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	9	3	12	5
Výroba textilu	1	0	1	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	0	1	1	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	1	1	2	0

Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	8	9	4
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	4	13	17	12
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	4	0	4	2
Výroba nábytku	1	0	1	0
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	1	1	1
Zber, úprava a dodávka vody	0	1	1	0
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	2	0	2	2
Špecializované stavebné práce	3	2	5	2
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	1	0	1	1
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	4	0	4	2
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	7	1	8	4
Pozemná doprava a doprava potrubím	5	3	8	3
Skladové a pomocné činnosti v doprave	1	0	1	1
Ubytovanie	0	1	1	0
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	0	1	1	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	1	1	0
Sprostredkovanie práce	1	0	1	0
Bezpečnostné a pátracie služby	1	0	1	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	0	1	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1	3	4	4
Vzdelávanie	2	4	6	6
Zdravotníctvo	1	0	1	1
Sociálna práca bez ubytovania	1	1	2	1
Nezistené	3	2	5	2
Spolu	54	48	102	56

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Za posledných 10 rokov došlo k úbytku pracovných príležitostí v mnohých sektoroch hospodárstva mikroregiónu obce, v najväčšej miere v nosných výrobných odvetviach riešeného územia – v pôdohospodárstve a priemysle. Súčasnú zamestnanosť v obci (i jej mikropriestore) ovplyvňuje okrem kvalitných agroprodukcčných prírodných podmienok najmä proces privatizácie hospodárstva, stav a rozvoj malého a stredného podnikania a priemyselné parky v susednom Maďarsku.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa realizovala vo veľmi priaznivých prírodných podmienkach. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí mierne klesol počet pracovníkov v tomto odvetví, avšak v čase SODB 2001 ešte 30 osôb stále pracovalo v primárnom sektore, t.j. 27,0% ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovalo v poľnohospodárstve a súvisiacich službách (celkový počet EA k SODB 2001 bol 111). Priemyselná výroba bezprostredného okolia obce zažila veľmi ťažké chvíle v období transformácie (tvorba nových pracovných miest v tomto odvetví v obvode/okrese Komárno je ešte stále nízka), avšak blízkosť maďarského priemyselného priestoru – v meste Komárom – umožnila umiestnenie uvoľňujúcej priemyselnej pracovnej sily.

V čase SODB 2011 počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce Bodzianske Lúky sa zvýšil na 102. Priemyselná výroba bezprostredného okolia obce zažila veľmi ťažké chvíle v období transformácie (tvorba nových pracovných miest v tomto odvetví v obvode/okrese Komárno je stále ešte nízka), avšak blízkosť maďarského priemyselného priestoru – v mestách Komárom, Tatabánya, Győr – umožnila umiestnenie uvoľňujúcej priemyselnej pracovnej sily.

Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov ovplyvňujúcich životnú úroveň a podmieňujúcich úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach.

Tab. 21: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	16	58	74
Učňovské (bez maturity)	31	10	41
Stredné odborné (bez maturity)	15	7	22
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	3	6	9
Úplné stredné odborné (s maturitou)	12	8	20
Úplné stredné všeobecné	0	4	4
Vysokoškolské bakalárske	0	2	2
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	3	8	11
Vysokoškolské spolu	3	10	13
Študijný odbor:			
prírodné vedy	0	1	1
technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo,	1	0	1
technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva,	0	1	1
poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	2	1	3
spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a	0	3	3
spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag.	0	4	4
Bez školského vzdelania	12	7	19
Nezistené	0	1	1
Úhrn	92	111	203

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva vykazuje obec (ako aj celý obvod/okres Komárno) veľmi nízku vzdelanostnú úroveň. Nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva je dôsledkom viacerých faktorov: malá mobilita obyvateľstva obce vplyvom jazykovej bariéry (tak v súčasnosti, ako aj v minulosti – jazyková uzavretosť komunity je typickou črtou záujmového územia), rurálny charakter územia (čo sa všeobecne vyznačuje podpriemernou vzdelanostnou štruktúrou, študovanie nie je rodinným príkladom), neúplný školský systém pre obyvateľov maďarskej národnosti, nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva obce (vysoký podiel osôb v poproduktívnom veku, ktorí majú väčšinou len základné vzdelanie).

V štruktúre školského vzdelania na úrovni obce a Slovenska sú extrémne veľké rozdiely. Index vzdelanosti obyvateľov obce Bodzianske Lúky nedosahuje ani polovicu celoštátneho priemeru.

Potreby našej ekonomiky a štruktúrne zmeny v technike, technológii a medzi odvetviami vyvolali analogické zmeny v sociálnej štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

V období 1997-2004 vzrástol podiel podnikateľov, avšak sa znížil podiel družstevných poľnohospodárov. Podnikateľská aktivita v obci (ako aj v jej mikropriestore) je na dobrej úrovni – 8,1% ekonomicky aktívneho obyv. vykonáva podnikateľskú aktivitu bez zamestnanca a 4,5% ekonomicky aktívneho obyv. je podnikateľom so zamestnancami (celoslovenský priemer prvého ukazovateľa je 4,6%, celoslovenský priemer druhého ukazovateľa je 3,1%).

Tab. 22: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa pohlavia

Obec	Zamestnanec pracujúci za mzdu, plat, iný druh odmeny		Členovia družstiev	Podnikatelia		Ostatní a nezistení	Ekonomicky aktívni
	Zamestnanci	u iného zamestnávateľa (u člena rodiny)		bez zamestnancov	so zamestnancami		
Muži	40	0	0	7	2	5	54
Ženy	37	0	0	3	0	8	48
Spolu	77	0	0	10	2	13	102
v %	75,5	0	0	9,8	2,0	12,7	100,0

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Podiel zamestnancov (robotníkov) na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva je 75,5%, kým celoslovenský priemer je 45,4%.

Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

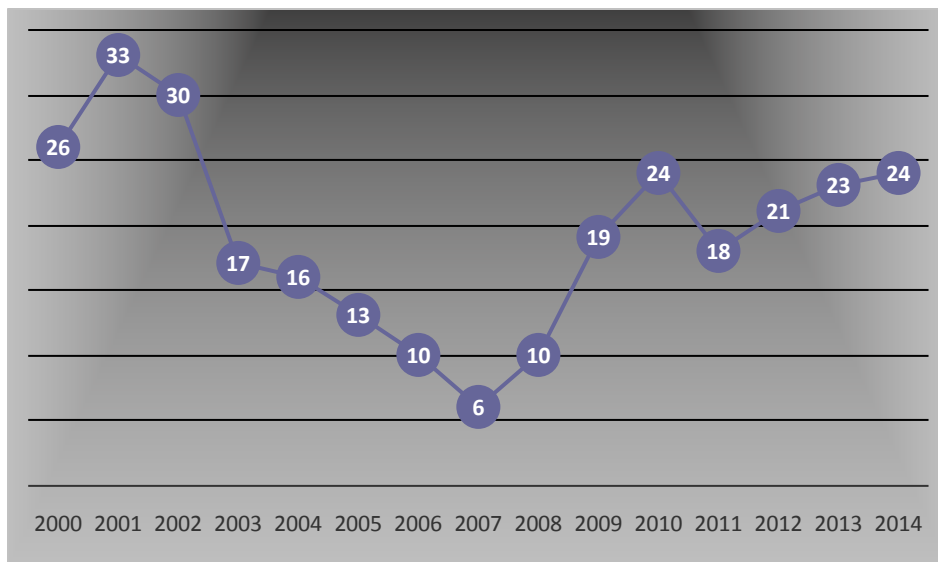
Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v záujmovom regióne silný tlak na trh práce – miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v obvode/okrese Komárno je nad úrovňou celoštátneho priemeru. Nezamestnanosť je hlavný problém modernej spoločnosti, problém, ktorý je spojený s existenciou trhu práce vtedy keď dochádza k nerovnováhe medzi ponukou a dopytom pracovnej sily. Je to stav keď ponuka pracovnej sily je väčšia ako dopyt po tejto pracovnej sile.

Oficiálna definícia nezamestnanosti je spojená s delením obyvateľstva na ekonomicky aktívne a neaktívne. Nezamestnaný musí byť evidovaný na úrade práce. Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo to sú ľudia, ktorí nemajú zamestnanie, ale nemajú záujem aktívne hľadať prácu.

Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2004 dosahovala 20,55% a v roku 2005 14,57%. Pokles miery nezamestnanosti spôsobila úzka spolupráca ÚPSVaR v Komárne so zamestnávateľmi v Maďarskej republike, ako aj postupný prílev zahraničných investorov do širšieho regiónu a neposlednom rade aj možnosti uplatnenia sa na trhu práce EÚ.

Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce je 49,8% (celoštátny priemer je 48,2%). V období 2001-2007 počet nezamestnaných výrazne klesol, avšak v dôsledku globálnej ekonomickej krízy po roku 2008 miera evidovanej nezamestnanosti výrazne narástla, v lete 2011 bola na úrovni okolo 17,6%.

Počet evidovaných nezamestnaných v obci Bodzianske Lúky, 2000-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v záujmovom regióne silný tlak na trh práce – miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v obvode/okrese Komárno je na celoštátnom priemere. V dôsledku globálnej krízy a krízy ekonomiky Slovenska úroveň miery nezamestnanosti v mikropriestore riešeného územia - v okrese Komárno narástol, v súčasnosti je nad celoštátnym priemerom. V roku 2014 bolo v obci 24 nezamestnaných, čo pri 102 ekonomicky aktívnych obyvateľov znamená 23,5% mieru nezamestnanosti.

Súčasnú mieru nezamestnanosti spôsobujú zmeny v poľnohospodárskom družstve, prepúšťanie z priemyselných podnikov a ich zatváranie. Najväčším problémom súčasného trhu práce je vysoká miera dlhodobu nezamestnaných osôb, ako aj malé možnosti uplatnenia sa na trhu práce u ľudí vo veku nad 40 rokov.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných poukazuje najzraniteľnejšie skupiny, sú to skupiny s najnižším vzdelaním a nízkou kvalifikáciou. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatňovaní sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jej nízkych možnostiach na rekvalifikáciu.

Tab. 23: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa najvyššieho ukončeného stupňa vzdelania k 30.4.2011

Obec	Počet UoZ										
	spolu	v tom s dosiahnutým najvyšším vzdelaním									
		nedokon. základné a bez vzd. (st.vzd. 0)	úplné základné (st.vzd. 1)	vyučenie (st.vzd. 2)	stredné odborné bez maturity (st.vzd. 3)	úplné stredné s maturitou (st.vzd. 4)	úplné stredné všeob.s mat. (st.vzd. 5)	úplné stredné odb. s mat. (st.vzd 6)	vyššie (st.vzd. 7)	vysoko- školské (st.vzd. 8)	vedecká výchova (st.vzd. 9)
Bodzianske Lúky	22	0	10	6	0	1	0	5	0	0	0

Zdroj: UPSVAR, 2011

Tab. 24: Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných k 30.4.2011

Obec	Počet UoZ														
	spolu	v tom s vekom													
		15 r.	16 r.	17 r.	18 r.	19 r.	20-24 r.	25-29 r.	30-34 r.	35-39 r.	40-44 r.	45-49 r.	50-54 r.	55-59 r.	60r. a viac
Bodzianske Lúky	22	0	0	0	0	0	1	3	6	1	4	0	3	4	0

Zdroj: UPSVAR, 2011

Tab. 25: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa dĺžky evidencie k 30.4.2011

Obec	Počet UoZ							
	spolu	v tom s dĺžkou evidencie						
		do 3 mes.	4-6 mes.	7-9 mes.	10-12 mes.	13-24 mes.	25-48 mes.	nad 48 mes.
Bodzianske Lúky	22	1	2	1	1	5	7	5

Zdroj: UPSVAR, 2011

Tab. 26: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa klasifikácie posledného zamestnania UoZ k 30.4.2011

Obec	Počet UoZ											
	spolu	v tom s posledným zamestnaním										
		KZAM 1	KZAM 2	KZAM 3	KZAM 4	KZAM 5	KZAM 6	KZAM 7	KZAM 8	KZAM 9	KZAM 0	KZAM A
Bodzianske Lúky	22	0	0	1	1	0	0	1	0	5	0	14

KZAM 1 - ZÁKONODARCOVIA, VEDÚCI A RIADIACI ZAMESTNANCI

KZAM 2 - VEDECKÍ A ODBORNÍ DUŠEVNÍ ZAMESTNANCI

KZAM 3 - TECHNICKÍ, ZDRAVOTNÍCKI, PEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI A ZAMESTNANCI V PRÍBUZNÝCH ODBOROCH

KZAM 4 - NIŽŠÍ ADMINISTRATÍVNI ZAMESTNANCI (ÚRADNÍCI)

KZAM 5 - PREVÁDZKOVÍ ZAMESTNANCI V SLUŽBÁCH A V OBCHODE

KZAM 6 - KVALIFIKOVANÍ ROBOTNÍCI V POĽNOHOSPODÁRSTVE, LESNÍCTVE A V PRÍBUZNÝCH ODBOROCH

KZAM 7 - REMESELNÍCI A KVALIFIKOVANÍ VÝROBCOVIA, SPRACOVATELIA, OPRAVÁRI

KZAM 8 - OBSLUHA STROJOV A ZARIADENÍ

KZAM 9 - POMOCNÍ A NEKVALIFIKOVANÍ ZAMESTNANCI

KZAM 0 - PRÍSLUŠNÍCI ARMÁDY (profesionálni vojaci)

KZAM A - OSOBY BEZ PRAC.ZARADENIA

Zdroj: UPSVAR, 2011

Tab. 27: Základné charakteristiky UoZ v obci Bodzianske Lúky k 30.4.2011

Počet UoZ ku koncu obdobia					Počet UoZ zarad. v období
spolu	z toho				
	ženy	UoZ, ktorí bezpr. nemôžu nastúpiť do zamest.			
		absolventská prax	vzdelávanie (rekv.)	dočasná PN + OČR	
22	11	0	0	1	0

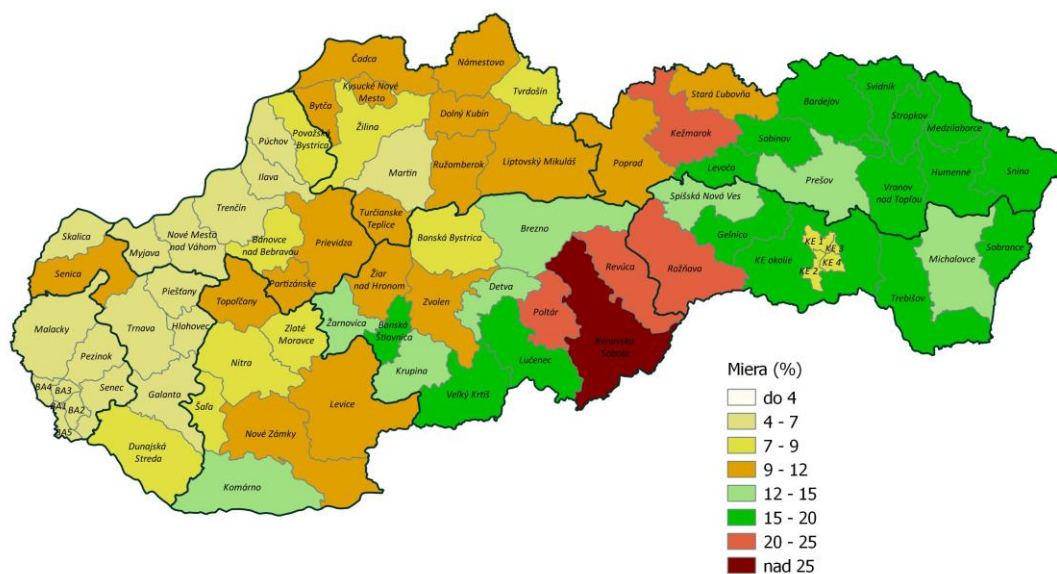
Zdroj: UPSVAR, 2011

Tab. 28: Základné ukazovatele o evidovanej nezamestnanosti v okresoch Nitrianskeho kraja k 30. 11. 2015

Územie	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Uchádzači o zamest. spolu	v tom				Miera evidovanej nezamest- nanosti (%)
			disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	vzdelávanie a príprava pre trh práce	dočasná prac. neschopnosť a OČR	absolventská prax	
Slovenská republika	1 212 813	171 401	145 749	786	13 329	2 298	10,77
z toho							
Nitriansky kraj	159 347	21 911	19 029	66	1 931	234	9,86
v tom							
Komárno	25 081	4 565	4 008	22	367	47	13,45
Levice	25 624	4 015	3 391	2	447	28	10,85
Nitra	37 932	3 677	3 284	16	279	40	7,34
Nové Zámky	32 564	4 849	4 194	5	425	47	10,30
Šaľa	11 984	1 519	1 315	8	138	15	8,31
Topoľčany	17 107	2 196	1 880	11	172	46	9,61
Zlaté Moravce	9 055	1 090	957	2	103	11	8,73

Zdroj:ŠÚ, 2015

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 30.11.2015

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2014. Algoritmus výpočtu stanovilo MPSVR SR.

Zdroj: UPSVAR, 2015

Najväčšie problémy súčasného trhu práce sú vysoká miera nezamestnanosti ľudí vo veku nad 40 rokov a dlhodobá nezamestnanosť (nezamestnanosť trvajúca dlhšie ako 12 mesiacov). Podľa dĺžky trvania nezamestnanosti prevláda dlhodobá nezamestnanosť.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Z hľadiska dosiahnutého stupňa vzdelania najväčšiu skupinu tvoria vyučení uchádzači o zamestnanie.

Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Mzdy

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónov je cena práce. Cena práce je nemotivačným faktorom z pozície zamestnávateľa, ak je jej rast rýchlejší než rast produktivity práce. Priemerné mzdy v okrese Komárno sú najnižšie v Nitrianskom kraji, hoci aj Nitriansky kraj zaostáva medzi kraji SR. Súčasná úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy v okrese/obvode Komárno dosahuje len 77,3% celoštátneho ukazovateľa.

Tab. 29: Priemerné mesačné mzdy na rôznych regionálnych úrovniach za 4. štvrťrok 2013

Územie	priemerná nominálna mesačná mzda (v eurách)	
	skutočnosť v sledov. období	index rovn. obdobie m.r. = 100
Spolu SR	984	100,3
z toho		
Nitriansky kraj	840	101,3
v tom okres		
Komárno	761	103,8
Levice	823	101,6
Nitra	890	100,6
Nové Zámky	829	102,2
Šaľa	899	93,8
Topoľčany	772	101,1
Zlaté Moravce	804	100,5

Zdroj: ŠÚ SR, 2014

V roku 2014 priemerná mzda v obvode/okrese Komárno bola 761 EUR – pričom priemerná mesačná mzda v SR bola 984 EUR (v Nitrianskom kraji bola 840 EUR – v rámci kraja v okrese Komárno bola priemerná mzda najnižšia). Nízka úroveň nominálnej mzdy v záujmovom regióne - priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Komárno bola nižšia o 223 Eur ako priemer v SR - je odrazom faktorov, ako nemoderná štruktúra hospodárstva (v regióne dominuje poľnohospodárstvo), nízka kvalifikačná štruktúra obyvateľov regiónu a nedostatok pracovných možností.

Ludia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 40 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Takíto občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Domový a bytový fond, domácnosti ako spoločenské jednotky

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

Jedným zo základných predpokladov na riešenie celkovej nepriaznivej situácie v regióne, ako sú nízka ekonomická aktivita obyvateľov a nepriaznivý demografický vývoj s priamym dopadom na jeho vekovú štruktúru, je vytváranie podmienok na bývanie.

V čase SODB 2011 v obci bolo 78 trvalo obývaných bytov. Na domovom fonde obce 100%-ný podiel mali rodinné domy. Počet neobývaných bytov v obci bol veľmi vysoký, 13 bytov bolo voľných, z ktorých len 1 rodinný dom bol určený na rekreáciu. Veľká časť neobývaných bytov je určitou rezervou pre skvalitňovanie domového fondu, nakoľko po ich rekonštrukcii sa spravidla zvýši ich vybavenosť.

Tab. 30: Trvale obývané byty podľa druhu budovy, podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	Bodzianske Lúky
	Domový fond spolu
Pred r. 1919	2
1919 - 1945	1
1946 - 1960	11
1961 - 1970	52
1971 - 1980	6
1981 - 1990	2
1991-2000	0
2001-2005	2
Od 2006	0
Nezistené	15

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Od mája 2001 došlo k malým zmenám v počte a štruktúre domového fondu: v období 2001-2014 boli vybudované 2 rodinné domy. Táto skutočnosť svedčí o stagnácii výstavby bytov v obci, ktorý pravdepodobne zostáva aj v strednodobom horizonte vzhľadom na miestne demografické a socioekonomické procesy.

Tab. 31: Vývoj počtu postavených rod. domov a bytových domov v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet postavených rodinných domov	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Trvalo obývané domy vykazujú priaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je 40 rokov (celoslovenský priemer je 38 rokov). Od veku bytov čiastočne závisia aj všetky ostatné charakteristiky, počínajúc veľkosťou, až po ich technické vybavenie.

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Na celkovú úroveň bývania pôsobí predovšetkým počet obyvateľov bývajúcich v bytoch a domácnostiach, čo je však popri celkovom počte bytov a ich vybavení podmienené demografickou skladbou obyvateľstva a domácností.

Tab. 32: Vybrané charakteristiky domácností podľa typu

Typ súkromnej domácnosti	
Nerodinné domácnosti	21
Domácnosti, ktoré tvorí jedna rodina	36
Domácnosti pozostávajúce z dvoch a viac rodín	19
Spolu	76

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Pri sčítaní ľudu v roku 2011 bolo v obci 76 cenзовých domácností. Vývoj počtu cenзовých domácností ovplyvnil predovšetkým zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva, ale aj rast počtu ovdovených ako aj rozvodov.

Tab. 33: Domácnosti podľa veľkosti

Veľkosť súkromnej domácnosti	
1 osoba	18
2 osoby	24
3 osoby	17
4 osoby	6
5 osôb	8
6 osôb a viac	3

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Na celkovom počte cenзовých domácností podiel úplných domácností, v ktorých bývajú spolu obidvaja rodičia buď sami alebo so svojimi deťmi, sú prevládajúcim typom domácností. Ich podiel je 47,3%. Neúplné domácnosti tvoria 9,6% všetkých cenзовých domácností, kým podiel jednotlivcov v rámci všetkých cenзовých domácností je 23,7% (celoštátny podiel týchto domácností je 25,3%). V poslednom desaťročí došlo k nárastu počtu neúplných rodín, najmä v dôsledku stúpajúcej rozvodovosti, čo je nepriaznivým javom z hľadiska ďalšej reprodukcie populácie.

Tab. 34: Vybrané charakteristiky domácností podľa typu a počtu členov

Rodiny	
Rodiny pozostávajúce z manželských párov	28
2 osoby	13
3 osoby	9
4 osoby	5
5 osôb	2
6 a viac osôb	0
Rodiny pozostávajúce z manželských párov bez detí, ktoré by bývali s rodinou	13
Rodiny pozostávajúce z manželských párov s aspoň jedným dieťaťom mladším ako 25 rokov, ktoré býva s rodinou	9
Rodiny pozostávajúce z manželských párov s najmladším dieťaťom, ktoré s rodinou býva, vo veku 25 rokov a viac	6
Rodiny pozostávajúce z párov žijúcich v konsenzuálnom zväzku	
Páry žijúce v konsenzuálnom zväzku bez detí, ktoré by bývali s rodinou	4
Páry žijúce v konsenzuálnom zväzku s aspoň jedným dieťaťom, mladším ako 25 rokov, ktoré býva s rodinou	1
Páry žijúce v konsenzuálnom zväzku s najmladším dieťaťom, ktoré s rodinou býva, vo veku 25 rokov a viac	0
Rodiny osamelých otcov	0
Rodiny osamelých matiek	3

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 35: Základné charakteristiky domového a bytového fondu

Typ obydli	
Obývané byty	78
Iné obytné jednotky	0
Kolektívne obydli	0
Nezistené	1
Spolu	79

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 36: Základné charakteristiky domového a bytového fondu

Typ kúrenia	
Centrálne kúrenie	56
Bez centrálneho kúrenia	17
Nezistené	1
Obývané domy podľa typu	
Rodinné domy	78
Bytové domy	0
Iné	0
Nezistené	0
Spolu	79
Počet obytných miestností	
1 obytná miestnosť	1
2 obytné miestnosti	12
3 obytné miestnosti	24
4 obytné miestnosti	23
5 a viac obytných miestností	18
Spolu obývané	79
Neobývané	14
Spolu	93

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

V obci 74,4% trvale obývaných bytov má ústredné kúrenie lokálne, z ostatných spôsobov druhý najrozšírenejší je kúrenie pomocou kachlí.

Tab. 37: Vybavenie trvale obývaných bytov

Byty podľa typu kúrenia	
ústredné diaľkové	0
ústredné lokálne	58
iný	20
bez kúrenia	0
Byty podľa zdrojov energia používaných na vykurovanie	
plyn	1
elektrina	27
kvapalné palivo	0
pevné palivo	50
iný	0
žiadny	0
Byty podľa zásobovania vodou (vodovod)	
v byte zo spoločného zdroja	65
v byte z vlastného zdroja	10
mimo bytu	0
bez vodovodu	2

Byty podľa vybavenosti domácností	
mobilný telefón	62
osobný počítač/notebook	28
osobné auto	45
Byty podľa pripojenia	
na pevnú telefónnu linku	31
na internet	27

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Z hľadiska ochrany životného prostredia má veľký význam použité palivo. Záujmové územie nie je plynofikované, v čase SODB 2011 64,1% trvale obývaných bytov používalo pevné palivo na vykurovanie.

Celkový charakter životnej úrovne obyvateľstva sa prejavuje rastom hmotnej spotreby obyvateľstva a jej kvality. Konkrétnym prejavom toho je vysoká vybavenosť domácností predmetmi dlhodobej spotreby.

V riešenom území až 62 bytov malo mobilný telefón k SODB 2011, čo znamenal 79,5%-ný podiel na celkovom bytovom fonde (celoslovenský priemer bol 77,1%). Vybavenosť bytov s pevnou telefónnou linkou od T-com a.s. bola 39,7%-ná (celoslovenský priemer bol 45,1%). Úroveň vybavenia domácností osobným automobilom bola 57,7% (celoštátny priemer bol 55,0%). Pri vlastníctve osobného počítača obec je hlboko pod celoslovenským priemerom – 35,9% obyvateľov obce má možnosť používať ho doma (celoslovenský priemer je 49,4%). Počet domácností napojených na internet je pod celoštátnym priemerom. V čase SODB 2011 v 27 bytoch (čo predstavuje 34,6% všetkých bytov v obci) bol osobný počítač s internetom (celoštátny priemer bol 46,2%).

Infraštruktúra

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Dopravná infraštruktúra

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektívnosť dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Záujmové územie sa nachádza v blízkosti križovatiek viacerých ciest európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región. V blízkosti riešeného územia prechádzajú dva dopravné koridory európskeho významu:

- európsky multimodálny koridor č. IV (Berlín/Norimberg – Praha – Kúty – Bratislava – Nové Zámky / Komárno – Štúrovo – MR lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy),
- európsky multimodálny koridor č. VII (vodná cesta Dunaj).

Tieto dopravné koridory patria medzi najvýznamnejšie komunikačné osi v Európe. V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť blízkosť hore uvedených európskych komunikačných systémov (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na hore uvedené európske multimodálne koridory).

Cestná infraštruktúra

Najvýznamnejším cestným ťahom prechádzajúcim v blízkosti riešeného územia je cesta I/63 (*Bratislava-Dunajská Streda-Komárno-Štúrovo*).

Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu a rôzne šírkové a smerové usporiadanie. Pre bezpečnosť cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať miestny systém chodníkov, ako aj skvalitniť miestne komunikácie (po roku 2008 výrazne zvýšila tranzitná nákladná doprava v obci (hlavný smer je od mesta Kolárovo cez mesto Veľký Meder do Maďarska), čo výrazne ohrozuje bezpečnosť občanov a hlavne detí, zároveň znehodnocuje komunikácie).

V perspektíve dopravnú polohu záujmového územia kladne ovplyvní aj výstavba plánovanej rýchlostnej komunikácie R7 (*Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Lučenec*).

Železničná doprava

Obec Bodzianske Lúky nie je priamo napojená na európsky železničný systém, najbližšie železničné stanice sú v obciach Okoč a Zemianska Olča (vo vzdialenosti cca.12 km) na trati č. 131 (Bratislava - Dunajská Streda - Komárno).

Hromadná doprava

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do obvodného/okresného centra Komárno (30 km),
- cesty do regionálnych centier – Kolárovo (15 km), Veľký Meder (16 km),
- cesty do mikroregionálneho uzla – Zemianska Olča (12 km).

Hromadná preprava osôb je zabezpečená autobusovou prepravou prostredníctvom prímestských liniek, ktoré zabezpečuje ARRIVA Nové Zámky a.s.. Veľkým nedostatkom súčasnej hromadnej dopravy je absencia hromadnej dopravy cez víkendy.

Ostatné druhy dopravy

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce, rekreácie a relatívne málo frekventovaný charakter dopravy v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútro sídelných dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Smerovanie lokálnych cyklistických trás je orientované na vzťahy na centrálnu časť obce.

V blízkosti riešeného územia prechádza najdôležitejšia cyklistická trasa na Slovensku, Dunajská cyklistická cesta (10 km južne od obce).

Letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza v 130 km vzdialenosti v Bratislave. Regionálnym letiskom v Nitrianskom kraji je medzinárodné verejné letisko pre nepravidelnú leteckú dopravu v Nitre – Janíkovciach, ktorému bol udelený medzinárodný štatút.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec má vybudovaný verejný vodovod (je napojená na skupinový vodovod z Gabčíkova). Stav vodovodnej siete umožňuje väčšine obyvateľov obce, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na pitnú vodu z verejného vodovodu. Riešené územie je zásobované kvalitnou pitnou vodou.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

Verejná kanalizačná sieť v obci je vybudovaná len čiastočne, avšak v obci chýba ČOV (plánujú ju vybudovať v strednodobom horizonte), odpadové vody sú odvádzané do žump a septikov, čo sa potom vyváža na poľnohospodárske polia.

Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec Bodzianske Lúky je zásobovaná el. energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce. Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním výbojkových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch, staré svietidlá sú priebežne vymieňané za nové, úspornejšie.

Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná – plynofikácia obce ani nie je v pláne.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Obec má GSM pokrytie od mobilných operátorov: Orange a.s., T-Mobile a.s. Telefónica O2 a.s.. V obci nie je dostupný širokopásmový internet. V krátkodobom horizonte obec plánuje zriadenie verejného internetového bodu (vytvorenie miestnosti s prístupom na internet pre miestnych obyvateľov).

Hospodársko-ekonomický potenciál obce

Ekonomický potenciál obce je nižší ako priemer Slovenska (čo naznačovali aj ukazovatele, ako priemerná mesačná nominálna mzda a vzdelanostná štruktúra pracovnej sily v predchádzajúcich kapitolách), avšak vplyvom rozvoja cestovného ruchu sa môže stať veľmi prosperujúcim vidieckym sídlom.

Širší priestor obce – obvod/okres Komárno – patrí do kategórie priemyselno-poľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie má poľnohospodárstvo, potravinársky a elektrotechnický priemysel - odvetvia nenáročné na kvalifikačnú úroveň pracovnej sily.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo je najrozšírenejšou aktivitou v záujmovom území. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 461,4 ha, čo predstavuje 89,3% z jej celkovej výmery. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj vysoký podiel poľnohospodárskej pôdy využívanej ako orná pôda – 93,3%.

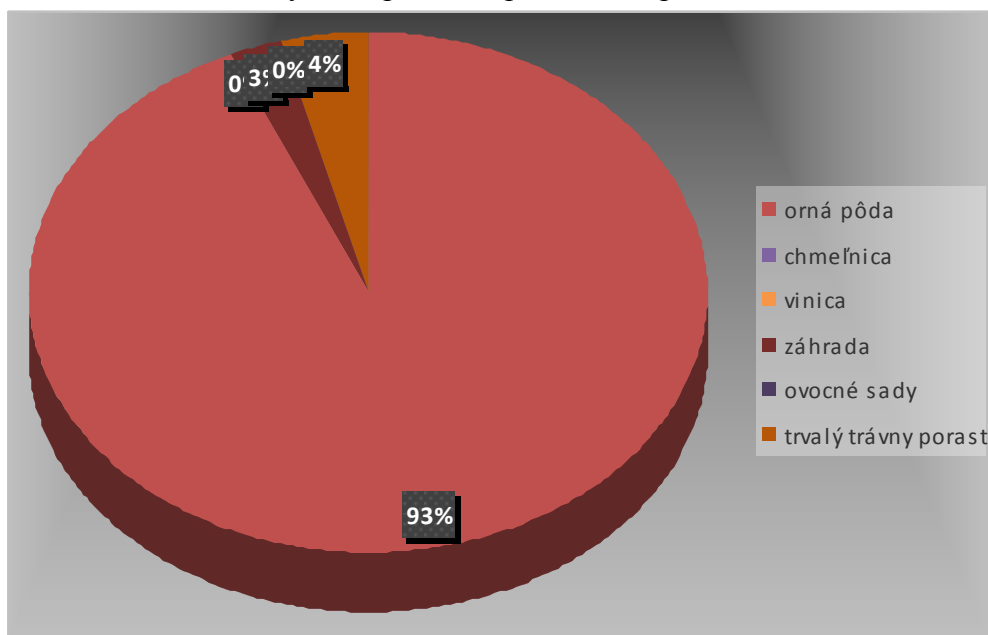
Tab. 38: Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci (v m²)

Obec	Celková výmera v m ²	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Výmera v m ² pre poľnohospodársku pôdu
Bodzianske Lúky	5 166 423	4 289 932	0	467	117 670	0	187 851	4 289 932

Stav k 31.12.2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Štruktúra využitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Zdroj: Vlastné spracovanie, ŠÚ SR, 2015

V riešenom území najväčším poľnohospodárskym podnikom je transformované poľnohospodárske družstvo Sokolce), ktoré patrí medzi najväčšie agrosubyjekty okresu Komárno.

PD Sokolce vzniklo v roku 1975 zlúčením 5 JRD (Sokolce, Brestovec, Bodza, Holiare, Bodzianske Lúky). Ani počas transformácie družstiev sa nerozpadlo, ba naopak rozšíril sa o družstvá ako Čičov, Trávník, Veľký Meder a Nová Dedinka. Hlavným výrobným zameraním poľnohospodárskeho družstva je poľnohospodárska prvovýroba, rastlinná a živočíšna výroba. Družstvo má aj vedľajšiu výrobu, v rámci vedľajšej výroby finalizuje svoje výrobky.

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska.

Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy. Ďalšími významnými komoditami sú olejniný (repka olejná, slnečnica), cukrová repa a d'ateliny. K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patria zeleniny. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky, cibuľa, melóny a kapusta. Pestovanie zelenín prebieha sčasti vo fóliovníkoch.

Živočíšna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočíšnych výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu. Nosným programom živočíšnej výroby záujmového územia bol v minulosti chov ošípaných, avšak v súčasnosti ich stav výrazne poklesol (prevažná väčšina stajní je prázdna). V obci (ako i v jej mikropriestore) tradične veľký význam má chov ošípaných, oviec a hydiny v prídumových hospodárstvach. Chov hydiny v prídumových hospodárstvach je orientovaný hlavne na sliepky, kačice a na produkciu vajec.

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

V mikropriestore obce má veľkú tradíciu chov oviec. Ovčiarstvo pozitívne vplývalo na typický nížinný krajinný ráz, vypásaním travo-bylinných spoločenstiev v okolí Čaloveckého Dudváhu. Rozšírené je aj včelárstvo, čoho hlavným produktom je med (v záujmovom území sa med produkuje z kvetu repky olejnej, agáta, slnečnice). Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis a materská kašička.

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (srnec, zajac, bažant).

Predmetné územie patrí k málo lesnatým územiám SR, lesnatosť k.ú. obce je extrémne nízka – podiel lesného pôdneho fondu je len 3,3% (celoslovenský priemer je vyše 40%), čo je dôsledkom nížinnej polohy územia, kde maximum pôdy je intenzívne využívané na poľnohospodársku výrobu.

Priemysel

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v okrese/obvode Komárno) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v

lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Priemyselná výroba obce je veľmi slabá, toto odvetvie zastupujú jedine samostatne zárobkovo činné osoby so svojimi domácimi aktivitami v stolárstve.

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily.

Trhové služby, maloobchod

Škála poskytovaných trhových služieb v obci je veľmi úzka a aj tie sa rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a zároveň v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). Veľký potenciál je v predaji z dvora, kde môžu obyvatelia predávať svoje nadbytočné produkty ako zeleninu, ovocie a živočíšne produkty.

Záverečnú časť pohybu materiálnych produktov na ich ceste od výroby k spotrebe zabezpečuje maloobchod, ktorého cieľom je predaj vyrobených tovarov spotrebiteľom. Sieť maloobchodných predajní predstavuje 1 predajňa potravín.

Zariadenia peňažných služieb v obci sa nenachádzajú, najbližšie sú lokalizované v obciach Okoč (OTP Banka Slovensko a.s.) a Zemianska Olča (Slovenská sporiteľňa a.s.) a a Kolárovo (VUB, OTP Banka Slovensko, Slovenská Sporiteľňa).

V obci sa nenachádza poštový úrad, dodávacou poštou pre obec Bodzianske Lúky je pošta v obci Zemianska Olča.

Podnikateľská aktivita

K 31.12.2014 v obci bolo 19 aktívnych ekonomických subjektov. Z celkového počtu podnikateľských subjektov v obci 79% tvorili fyzické osoby. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je relatívne dobrá. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách.

Tab. 39: Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
18	19	19	20	21	21	19	18	17	16	15

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Tab. 40: Vývoj počtu fyzických osôb - živnostníkov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
8	10	12	13	14	14	12	11	10	9	8

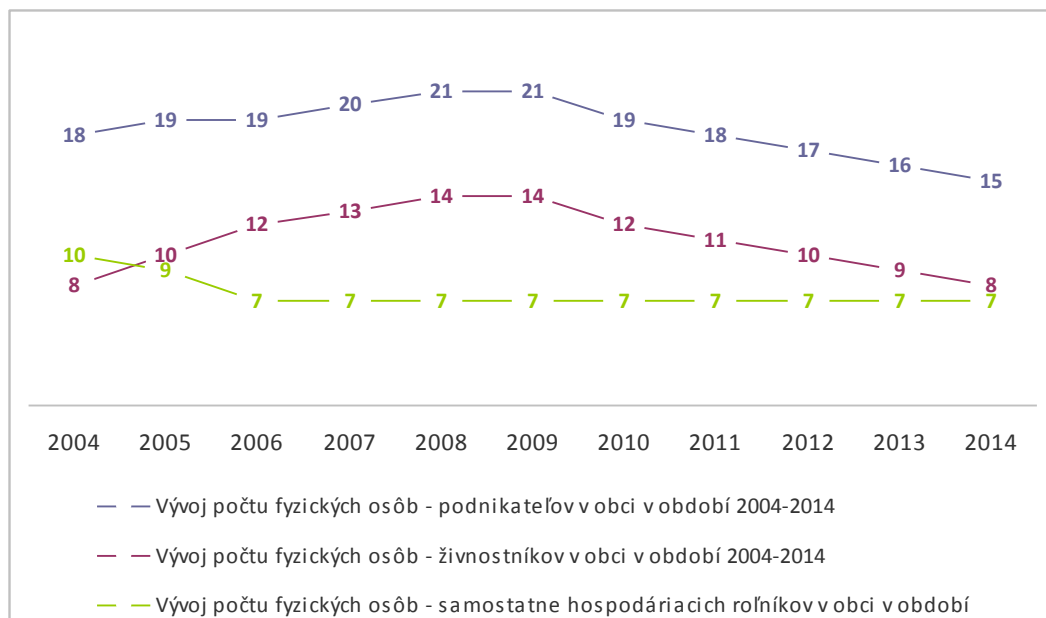
Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Tab. 41: Vývoj počtu fyzických osôb - samostatne hospodáriacich roľníkov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
10	9	7	7	7	7	7	7	7	7	7

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Vývoj počtu fyzických osôb v obci v období 2004-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, vlastné spracovanie

Tab. 42: Vývoj počtu právnických osôb ziskových v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	2

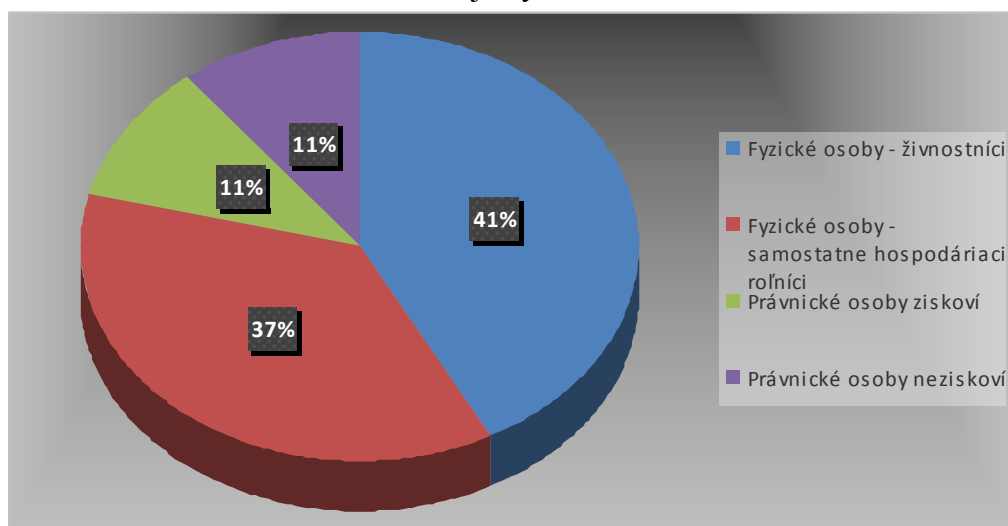
Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Tab. 43: Vývoj počtu právnických osôb neziskových v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Podnikateľské subjekty v obci v roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, vlastné spracovanie

Formulár č. A 4 - Evidencia podnikateľských subjektov

Názov PO/sídlo/Sk NACE:	Zmena pridanej hodnoty v % (rok)	Počet zamestnancov (rok)	Prírastok/úbytok zamestnancov	Tržby (rok)	Zisk (rok)	Záznam z rokovania o Dohode o partnerstve dňa:	Poznámky	Kontakt
PD Sokolce, Roľnícka 64, 94617 Sokolce							družstvo	
Farkas Štefan, 94614 Bodzianske Lúky č. 84							stolár	
Bagin Ladislav, 94614 Boodzianske Lúky č. 37							SHR	
Borsányiová Katarína, 94614 Bodzianske Lúky č. 39							SHR	
Vajlik Ladislav Vajliktrans, 94614 Bodzianske Lúky č. 82							doprava	
Vik-TOM s.r.o. Bodzianske Lúky č. 83, IČO 48 163 988							doprava	

Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania.

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle. Cestovný ruch je najdynamickejšie sa rozvíjajúce odvetvie hospodárstva a najmä vidiecky cestovný ruch môže poskytovať rôzne možnosti pre rozvoj obce.

Podporu cestovného ruchu v Slovenskej republike, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pôsobiacich v cestovnom ruchu, tvorbu koncepčných dokumentov a financovanie rozvoja cestovného ruchu upravuje zákon č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu. § 6 tohto zákona definuje pôsobnosť obcí nasledovne:

- obec v cestovnom ruchu

- môže iniciovať vznik oblastnej organizácie a podieľa sa na spolufinancovaní jej aktivít,
- spolupracuje s organizáciami cestovného ruchu pri tvorbe programov a plánov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja na území obce vrátane koncepcie rozvoja

cestovného ruchu na území obce, ročného plánu aktivít a monitorovacej správy o vývoji cestovného ruchu na území obce,

c) tvorí programy, plány, stratégie a koncepcie rozvoja cestovného ruchu,

d) vytvára vlastné finančné zdroje na realizáciu aktivít v cestovnom ruchu,

e) buduje infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, ktorá spadá do pôsobnosti obce,

f) sústreďuje štatistické údaje o cestovnom ruchu v obci,

g) spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy a s orgánmi vyššieho územného celku pri realizácii štátnej politiky cestovného ruchu v Slovenskej republike,

h) spolupracuje s Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí a podieľa sa na uplatňovaní mechanizmu fungovania jednotnej prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu: a) Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy. b) Mestský a kultúrny cestovný ruch. c) Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný cestovný ruch (relax, fitness, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v celosvetovom rozsahu. d) Vidiecky cestovný ruch a agroturistika. e) Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Bodzianske Lúky má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

- letnej rekreácie, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy,
- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky.

V obci Bodzianske Lúky turisticky najhodnotnejšími lokalitami sú:

- *rímskokatolícky kostol Ružencovej Panny Márie* – bol postavený v roku 1889, je to jednoloďová stavba s polygonálnym uzáverom presbytéria, pristavanou sakristiou a pred štítové priečelie postavenou vežou,
- *pomník Vince Vermesa*, ktorý mal veľké zásluhy v rozvoji obce na prelome 19. a 20. storočia,
- *pamätná tabuľa obetiam 1. svetovej vojny*,
- *pomník obetiam 2. svetovej vojny*,
- *socha Ježišovho srdca z roku 1936*,
- *súsošie umenia z roku 1988*,
- *plastika Pávy v areáli bývalej školy*.

V katastri obce sú, vzhľadom na lokalizáciu v CHVÚ Ostrovné lúky, potencionálne vhodné podmienky na rozvoj ekologického cestovného ruchu. Pre ekologický cestovný ruch (ECR) je charakteristické zachovanie životného prostredia, ekologická udržateľnosť, pozitívne účinky pre miestne obyvateľstvo, poznávanie miestnej kultúry a v neposlednom rade, vzdelávanie návštevníkov. Aj keď sa ekologický cestovný ruch realizuje prioritne v nenarušených chránených územiach, je dôležité upriamiť pozornosť aj na narušené prírodné

prostredie a možnosti na nápravné opatrenia a environmentálny manažment takýchto území. Z hľadiska rozvoja ekologického cestovného ruchu sú hodnotnými lokalitami:

- meandrujúci Čalovecký Dudvák so sprievodnou vegetáciou hlavových vrúb - *Horgas*, *Örvényes*, Hanoš (*Hanos*), Částa (*Császta*), Čalovský Dudvák, *Kerek tó*.
- pasienkový biotop obklopeným mokradou v lokalite *Örvényes* s možnosťou pozorovania vtáctva.
- štyri cca 250 ročné, miléniové duby letné nachádzajúce sa v katastri obce.
- CHVÚ Ostrovné lúky v extraviláne obce s možnosťou pozorovania vtáctva

V záujmovom regióne okrem vyššie uvedených foriem cestovného ruchu sú veľmi dobré predpoklady aj pre kulinársku turistiku - návštevníkov obce môže prilákať aj vychýrenou maďarskou a slovenskou kuchyňou. Kuchyňa obce (ako i jej mikropriestoru), ktorá je vzácnou zmesou tradícií a kultúr (ktoré sa na tomto území dlhodobo dotvárali), je oddávna založená na troch princípoch: vynikajúca kvalita surovín, generáciami k dokonalosti dopracované tradičné receptúry a dostatok času a poctivosti pri príprave jedál (varenie je doteraz v mnohých rodinách láskyplným obradom).

V obci sú veľmi dobré podmienky pre cykloturistiku vzhľadom na nížinný terén a pomerne menšiu dopravnú frekvenciu na miestnych cestách. Potencionálne využiteľná na cykloturistiku je aj sieť poľných ciest, ktorá prepája environmentálne zaujímavé lokality v katastri obce.

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Host' – dovolenkár necestuje len do konkrétneho zariadenia alebo do konkrétneho mesta či obce, ale vníma príslušný región ako celok. Preto je potrebné, aby ponuky cestovného ruchu boli navzájom regionálne zosúladené, rozvíjané a uplatňované. Z týchto dôvodov sa nedá vnímať rozvoj cestovného ruchu v obci Bodzianske Lúky izolovane od rozvoja cestovného ruchu v regióne obce a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce Bodzianske Lúky sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- ⇒ mesto Veľký Meder – mesto je významným regionálnym kultúrnym centrom; najväčšou turistickou atrakciou je termálne kúpalisko, ktoré patrí medzi najnavštevovanejšie celoročné destinácie na Slovensku,
- ⇒ mesto Dunajská Streda – nachádza sa približne 30 km od obce smerom na západ, mesto je významným kultúrnym a hospodárskym centrom juhozápadného Slovenska, najväčšími turistickými atrakciami mesta sú termálne kúpalisko, viaceré galérie, Žitnoostrovné múzeum a organická umelecká architektúra,
- ⇒ mesto Komárno – mesto je významným kultúrnym centrom (je sídlom mnohých kult. inštitúcií: Jókaiho divadlo, Univerzita Jánosa Selyeho) a hraničným priechodom do Maďarska; najväčšou turistickou atrakciou je Mestská pamiatková zóna, Národná kultúrna pamiatka - pevnostný systém Komárna a termálne kúpalisko,
- ⇒ Stredisko environmentálnej výchovy SAŽP Dropie- nachádza sa približne 3 km od obce. SEV SAŽP Dropie realizuje environmentálne programy pre širokú cieľovú skupinu a poskytuje lektorské služby po CHVÚ Ostrovné lúky
- ⇒ Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy – Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy bola ustanovená vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z.z. o Chránenej krajinskej oblasti Dunajské luhy z 3. marca 1998 s účinnosťou od 1. mája 1998. Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na

Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko-maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Toto jedinečné územie celé sa nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Systém agradačných valov a akumulčných depresí s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja.

⇒ mesto Győr – nachádza sa približne 35 km od obce smerom na juh, mesto má takmer 200 tis. obyvateľov a je vysoko atraktívnym kultúrnym a hospodárskym strediskom západného Maďarska.

Súčasná úroveň návštevnosti obce je veľmi nízka, cestovný ruch však má veľký, zatiaľ nevyužitý potenciál. V blízkej budúcnosti prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude:

- rozvíjať služby cestovného ruchu aj v spolupráci s okolitými obcami a subjektmi,
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V ďalšom rozvoji rekreačnej funkcie obce veľké rezervy predstavujú:

⇒ *Dunajská cyklistická cesta a na ne nadväzujúce odbočky,*
⇒ *Malý Dunaj.*
⇒ *CHVÚ Ostrovné lúky.*

Občianska vybavenosť obce

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Stavebné povolenia pre obec sa vydávajú na Spoločnom stavebnom úrade v meste Kolárovo.

Spádovosť obce Bodzianske Lúky

Ukazovateľ	Miesto
Sídlo matričného úradu	Bodza
Sídlo pracoviska daňového úradu	Kolárovo
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Zemianska Olča
Sídlo Okresného súdu	Komárno
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Komárno
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Komárno
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Kolárovo
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Komárno

Školstvo

V obci sa nenachádzajú žiadne školské zariadenia – miestne deti navštevujú materskú školu a základnú školu v blízkych sídlach Kolárovo, Zemianska Olča a Okoč.

Zdravotníctvo, sociálne služby

V obci sa nenachádzajú zdravotné služby. Základné zdrav. služby pre obyvateľov obce sú zabezpečené v blízkom meste Kolárovo a v obciach Zemianska Olča a Sokolce.

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. definuje pôsobnosť obce nasledovne (v § 80): obec

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o

1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,

2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,

3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,

4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,

d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,

e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie

1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,

2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení

- pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
- 3. opatrovateľskej služby,
- 4. prepravnej služby,
- 5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
 - 1. o poskytovaní sociálnej služby,
 - 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
 - 3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
 - 4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladáť a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) hradí inej obci alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene
- o) a kontroluje ich plnenie,
- q) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
- r) vedie evidenciu
 - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - 2. rozhodnutí podľa písmena c),
 - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- s) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- t) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- u) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

Občania nad 60 rokov tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby.

Ďalšie sociálne znevýhodnené skupiny v obci sú nezamestnaní, deti a mládež.

Kompetencie obce vyplývajúce zo zákona o pomoci v hmotnej núdzi č.599/2003 Z.z. v aktuálnom znení a zo zákonov o štátnych sociálnych dávkach:

- obec v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti
 - rozhoduje o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
 - vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
 - zabezpečuje výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi.

Kultúra, šport a ostatné služby

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží, výstav, divadelných predstavení a koncertov zabezpečuje *kultúrny dom* (kapacita 100 miest). V obci sa nachádza aj malé prírodné javisko v areáli bývalej školy. Obec má obecnú knižnicu, nachádza sa v nej cca. 3 tis. kníh.

Tradičnými kultúrnymi akciami v obci sú: obecný deň (organizovaný dvojročne) a hody (v prvej polovici októbra).

V strednodobom horizonte je potrebné vyriešiť nedostatok priestorov pre kultúrny-komunitný rozvoj v obci prestavbou budovy bývalej školy na kultúrno-komunitné centrum.

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

Zariadenia pre športovú činnosť predstavujú nasledovné športové priestory:

- futbalové ihrisko,
- miestnosť pre stolný tenis v kultúrnom dome.

V riešenom území registrovaným športovým klubom je ŠK Bodzianske Lúky.

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území sa nachádza 1 občianske združenie, podmienky jeho vzniku a jeho právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov.

Tab. 44: Zoznam občianskych združení so sídlom v obci Bodzianske Lúky

Názov združenia	Sídlo združenia
ŠK Bodzianske Lúky (futbal)	Bodzianske Lúky, Športový areál

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
1	Športový klub Bodzianske Lúky	združenie	31196756
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
94614 Bodzianske Lúky		ihrisko	
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
92620 iné športové činnosti		(mládež, seniori,)	48
Štautárny zástupca:		Kontaktná osoba/y:	
Kovács József		Kovács József	
Kontakty			
adresa:	telefón:	e-mail:	webová stránka:
94614 Bodzianske Lúky č.45	905207992	fcbodzianskeluky@gmail.com	
Poznámky (spolupráca s obcou, obcami)			
spolupracuje s obcou, obec podporuje ŠK			

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádza 1 kostol, 1 cintorín a 1 dom smútku.

Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového regiónu je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity.

Voda

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvorí podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Podzemné vody tejto oblasti sú vysoko mineralizované (od 680 mg/l do 1700 mg/l). Na vysokej mineralizácii sa výrazne podieľajú sírany - 650 mg/l, chloridy - 130 mg/l, taktiež obsah dusičnanov je zvýšený až na 65 mg/l. Príčinou tohto javu je vysoké zasolenie pôd vplyvom antropogénnej činnosti. K ďalším nevyhovujúcim ukazovateľom kvality podzemnej vody patrí nízke nasýtenie kyslíkom, železo je zvýšené do 2,6 mg/l. Z organických látok boli zistené ropné látky a prítomnosť benzopyrénu. Z pesticídnych látok bol identifikovaný lidan pod medznou hodnotou, avšak jeho prítomnosť potvrdzuje intenzívne poľnohospodárske znečistenie. Sledovaná oblasť pririečnej zóny Dunaja je veľmi zraniteľná a zaťažená poľnohospodárskym znečistením.

Kataster obce spadá do povodia Váhu, kde je odvodňovaný prostredníctvom Komárňanského kanála a Čaloveckého Dudváhu. Najmä dlhšie stojatá voda v Čaloveckom Dudváhu je výrazne eutrofizovaná následkom intenzívnej poľnohospodárskej činnosti.

Ovzdušie

Zákon č. 478/2002 Zb. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie nepatrí medzi zaťažené oblasti, ako aj širšie územie, obvod Komárno patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiám (čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: nížinný reliéf, absencia priemyselných závodov znečisťujúcich ovzdušie). Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO.

Rozhodujúce je znečistenie ovzdušia malými zdrojmi (lokálne kúreniská). Nemalý podiel na vysokej prašnosti majú veterná erózia a poľnohospodárstvo. Závažné lokálne ohrozenia v znečistení ovzdušia spôsobujú v zberovej sezóne sušičky poľnohospodárskych podnikov, ako i aplikácia umelých pesticídov.

V obci Bodziarske Lúky sa nenachádzajú výraznejšie (stredné) zdroje znečistenia ovzdušia.

Pôda

Z hľadiska kvality pôdneho fondu prevažná časť riešeného územia disponuje kvalitným pôdnym fondom. Pôdne pomery obce sú priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva, avšak s intenzívnym poľnohospodárstvom dochádza k zvyšovaniu veternej erózie. Kontaminované pôdy sa nenachádzajú v k.ú. obce. Všetky druhy pôd v rámci PPF v

posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov (nedoriešené koncovky v chovoch hospodárskych zvierat, veľkoblokový systém hospodárenia na ornej pôde, zjednodušené oševné procesy, chemizácia a mnohé ďalšie aktivity) a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže sa znížila ich prirodzená úrodnosť.

Lesy

Základným právnym predpisom upravujúcim starostlivosť o lesy je zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona lesy sú jedným z najväčších bohatstiev Slovenska, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj dreva pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú aj zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva.

V záujmovom území lesy majú malú rozlohu – lesné pozemky predstavujú menej než 4% výmery obce.

Hluk a vibrácie

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku od roku 1997 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V záujmovom území najväčším zdrojom hluku je doprava prechádzajúca obytnou zónou, avšak jej intenzita nie je významná.

Odpadové hospodárstvo

Uznesením vlády Slovenskej republiky z 22.2.2012 bol schválený Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky ako základný koncepčný materiál na postupné plnenie účelu odpadového hospodárstva podľa nových právnych predpisov.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR je najmä odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov. K tomu je potrebné zaviesť opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a podpora opätovného použitia výrobkov (plány prevencie) a tiež zvýšenie miery zhodnocovania odpadov vrátane energetického zhodnocovania odpadov. POH SR zavádza do praxe hierarchiu odpadového hospodárstva popísanú európskou smernicou o odpadoch. Tá na prvé miesto kladie predchádzanie vzniku odpadov, nasleduje príprava na opätovné použitie, recyklácia, iné zhodnocovanie odpadov a až poslednom mieste je ich zneškodňovanie skládkovaním. Aby bolo možné naplniť ciele Programu odpadového hospodárstva SR, je potrebné efektívne preniesť stanovené opatrenia aj na orgány samosprávy, teda do Programov odpadového hospodárstva krajov resp. Programov odpadového hospodárstva miest a obcí.

Program odpadového hospodárstva obce Bodzianske Lúky bude aktualizovaný podľa **§ 81 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch** a o zmene a doplnení niektorých zákonov a tiež v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch.

V obci Bodzianske Lúky sú zabezpečené komplexné profesionálne služby v odpadovom hospodárstve:

- *komunálny odpad sa zbiera v dvojtyždňovom intervale (ukladá sa na riadenú skládku v obci Neded),*

- *v obci je zavedený komplexný separovaný zber odpadu (sklené fľaše a PET fľaše sú zbierané v plastových vreciach).*

1-2x do roka sa v obci uskutoční *zber elektronického odpadu*.

Vzhľadom na prevažne poľnohospodársky ráz územia významný podiel na celkovej skladbe odpadu má odpad organického pôvodu popri samotnom komunálnom odpade. V budúcnosti by bolo vhodné zaviesť intenzívnejší separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci (pri cintoríne ako aj vo dvore ZŠ sú už vytvorené malé kompostárne).

V nasledujúcich rokoch bude potrebné zvýšiť informovanosť občanov o separovanom zbere komunálnych odpadov, ako aj zriadiť zberný dvor na odloženie separovaného odpadu a zároveň zaviesť kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu priamo v domácnostiach.

Kvalita životného prostredia

V procese aktualizácie environmentálnej regionalizácie Slovenska sa v roku 2001 spracoval súbor tematických máp za územie Slovenskej republiky (spravidla v 1:500 000) vyjadrujúci stav zložiek životného prostredia a mieru pôsobenia rizikových faktorov životného prostredia.

Na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov sa vymedzilo 5 stupňov kvality životného prostredia (ohrozené územia z hľadiska životného prostredia podľa environmentálnej regionalizácie sú tie, ktoré sú zaradené do 4. a 5. stupňa kvality životného prostredia).

Na základe vyššie uvedenej metodiky v celkovom hodnotení úroveň životného prostredia v riešenom území je 4. stupňa, čo znamená, že je to prostredie narušené. Možno však konštatovať, že riešené územie patrí medzi najmenej znečistené územia v okrese/obvode Komárno. Hlavne je to spôsobené tým, že sa tu nenachádza žiadna priemyselná výroba a aj poľnohospodárstvo je v súčasnosti v útlme a nevyužíva umelé hnojivá a chemickú ochranu v takej miere ako v minulosti.

Rozvoj vidieka

Mikropriestor obce – na základe kritérií Európskej únie (zamestnanosť v poľnohospodárstve > 5,1 %, hustota obyvateľstva < 100/ km², miera nezamestnanosti > 10,7% - priemer za posledné tri roky) – je typickým vidieckym priestorom.

Na podporu rozvoja vidieckych obcí na Slovensku existuje viacero programov a nástrojov, z nich uvedieme tie najdôležitejšie.

Program obnovy dediny

Najrozšírenejším systémovým finančným nástrojom zamerajúcim sa na podporu rozvoja vidieckych obcí štátom na Slovensku je vládou schválené uznesenie č. 220/97, Program obnovy dediny na Slovensku (ďalej len POD). POD nesie charakteristické znaky regionálnej a štrukturálnej politiky EÚ (princípy partnerstva, programovania, koncentrácie, subsidiarity a transparentnosti) a jeho cieľom je, aby v rámci POD samospráva a obyvatelia dediny alebo mikroregiónu v spolupráci s odborníkmi a za finančnej pomoci z domácich a zahraničných zdrojov plánovali, projektovali a realizovali aktivity, ktoré prispievajú k zlepšeniu a skrášleniu životného prostredia s cieľom trvalého zvýšenia štandardu života na dedine so zachovaním jej špecifik.

Hlavným kritériom pre poskytnutie podpory je aktivita obce. Aktivitu posudzujú odborní poradcovia zo SAŽP a na základe žiadosti obce o podporu a dotazníka obce, ktorý je súčasťou žiadosti a na základe iných dostupných podkladov (napr. doterajšie aktivity obce v POD, jej spolupráca s okolitými obcami, počet MVO v obci a ich činnosť a pod.). Okrem aktivity odborníci posudzujú aj územné rozvojové potenciály obce v mikroregióne, potenciály ľudských zdrojov a ich limity. Všetky kritériá sú definované v každoročne aktualizovanej Metodike hodnotenia pre výber požiadaviek obcí a mikroregiónov.

Územné plánovanie

Územné plánovanie patrí k dôležitým nástrojom rozvoja sídiel. Územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Obstarávanie územných plánov v súlade s novelami stavebného zákona č. 50/1976 Zb. patrí do kompetencie obcí. Územné plánovanie komplexne rieši funkčné využitie územia, jeho cieľom je vytvárať predpoklady k súladu výstavby a iných činností ovplyvňujúcich rozvoj obce.

Územný plán obce Bodzianske Lúky nie je vypracovaný.

Združenia obcí

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. V praxi najčastejším predmetom činnosti združenia obcí sú oblasti: sociálne veci, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, školstvo, kultúra a miestny cestovný ruch. Svojou činnosťou združenie obcí napomáha využiť svoj prirodzený potenciál na dosiahnutie hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja územia, spoločne vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí.

Obec Bodzianske Lúky aktívne spolupracuje aj s okolitými obcami z okresu/obvodu Komárno, ale aj so vzdialenejšími obcami z iných okresov/obvodov SR.

Obec je členom viacerých regionálnych združení – Združenie obcí Dolného Žitného ostrova, Združenie miest a obcí Žitného ostrova, Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ – ktorých cieľom je zvýšiť kvalitu života v záujmovom priestore a prehĺbiť hospodársku, sociálnu a kultúrnu spoluprácu medzi obcami a mestami v dotknutom priestore.

Obec Bodzianske Lúky je aj členom Združenia miest a obcí Slovenska.

Obec má aj dobré dvojstranné medzinárodné vzťahy, užšie spolupracuje s obcou Sárosd (3700 obyvateľov) a Megyer (23 obyvateľov) z Maďarska.

Financovanie obce, majetková a rozpočtová situácia obce

Podľa zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Vlastné príjmy v rozsahu podľa osobitných predpisov sú a) príjmy z majetku obce a z majetku prenechaného obci do užívania (nájom), b) výnosy z miestnych daní a z miestnych poplatkov, c) podiely na daniach v správe štátu, d) výnosy z pokút uložených za priestupky, e) iné príjmy.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Použitie štátnej dotácie je preskúmateľné štátnym orgánom podľa osobitných predpisov.

Obci, ktorej vlastné príjmy nepostačujú na plnenie úloh samosprávy, možno poskytnúť štátnu dotáciu podľa normatívu určeného vládou. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy. Na plnenie úloh spoločných pre viac obcí alebo z iného dôvodu môžu obce zriadiť spoločný fond; správu fondu vykonáva rada fondu ustanovená obcami, ktoré fond zriadili, a to podľa dohodnutých pravidiel.

Majetok obce

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce. Majetok obce sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Majetok obce, ktorý slúži na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila. Majetok obce a nakladanie s ním upravuje zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce

Rozpočet obce, upravený zákonom č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí [a) podiely na daniach v správe štátu, b) dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, c) ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok]. Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy, finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k rozpočtu samosprávneho kraja a finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám.

Príjmy rozpočtu obce

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu (zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady),
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu (zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov (napríklad zákon č. 369/1990 Zb., v znení neskorších predpisov),
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- b) zisk z podnikateľskej činnosti,
- c) návratné zdroje financovania,
- d) združené prostriedky.

Výdavky rozpočtu obce

Z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Zostavovanie rozpočtu obce vychádza predovšetkým z viacročného rozpočtu, z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu ustanovených osobitným predpisom a zo schválených finančných vzťahov štátneho rozpočtu k rozpočtom územných samospráv. Obec je pri zostavovaní rozpočtu povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ne vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi. Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracujú do záverečného účtu obce.

Obec vedie účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, v znení neskorších predpisov. Ročnú účtovnú závierku obce overuje audítor, ako aj overuje ďalšie skutočnosti ustanovené osobitným zákonom. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovňovania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovujú osobitné zákony (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

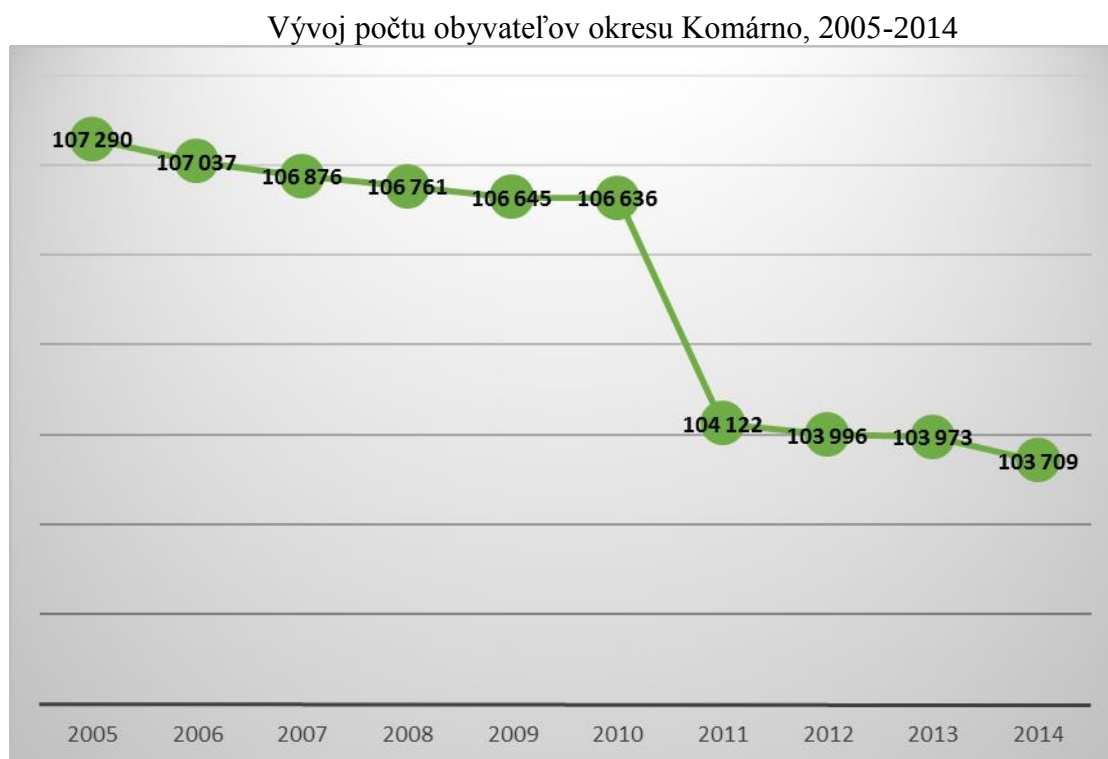
Zhodnotenie obdobia 2011-2014

Formulár č. Ú 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

v tis. EUR																		
č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov							
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Výstavba budovy na triedenie odpadu	A. 3.2.2 Zriadenie linky na dotriedňovanie separovaného odpadu	1251 - Priemyslené budovy	2012		4 300,00	4 300,00	2012	2 000,00	2 000,00			100,00	1 900,00				
								2013	1 300,00	1 300,00			65,00	1 235,00				
				2014				2014	1 000,00	1 000,00		50,00		950,00				
2	Zväčšenie kapacity skladu obilia	A. 1.3.3 Rozšírenie výroby v poľnohospodárskom družstve	1271 - Nebytové poľnohospodárske budovy	2012		1 650,00	1 650,00	2012	1 650,00	1 650,00			83,00	1 567,00				
								2013										
				2014				2014										
3	Výmena povrchu na Bratislavskej ulici	A. 1.1.2 Generálna oprava hlavných miestnych komunikácií	2111 - Cestné komunikácie	2012		5 000,00	5 000,00	2012	2 000,00	2 000,00			100,00	1 900,00				
								2013	2 000,00	2 000,00			100,00	1 900,00				
				2014				2014	1 000,00	1 000,00			50,00	950,00				
4	Pokládka elektrických rozvodov v novej obytnej zóne	A. 2.3.1 Príprava inžinierskych sietí v novej obytnej zóne	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2012		1 000,00	1 000,00	2012	300,00	300,00			100,00	200,00				
								2013	500,00	500,00			150,00	350,00				
				2014				2014	200,00	200,00			100,00	100,00				
6	Zriadenie účelového fondu na podporu projektov v školstve	A. 2.1.2 Vytvoriť systém podpory tvorby a realizácie veľkých projektov v školstve *		2012		35,00		2012	35,00	35,00			35,00					
				2012														

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Okres Komárno je okres v Nitrianskom kraji na Slovensku. Má rozlohu 1 100,14 km², žije tu 103 709 obyvateľov (ŠÚ SR, 2015) a priemerná hustota zaľudnenia je 94 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2014). Správne sídlo okresu je mesto Komárno. V okrese sa nachádzajú 3 mestá a 38 obcí.

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

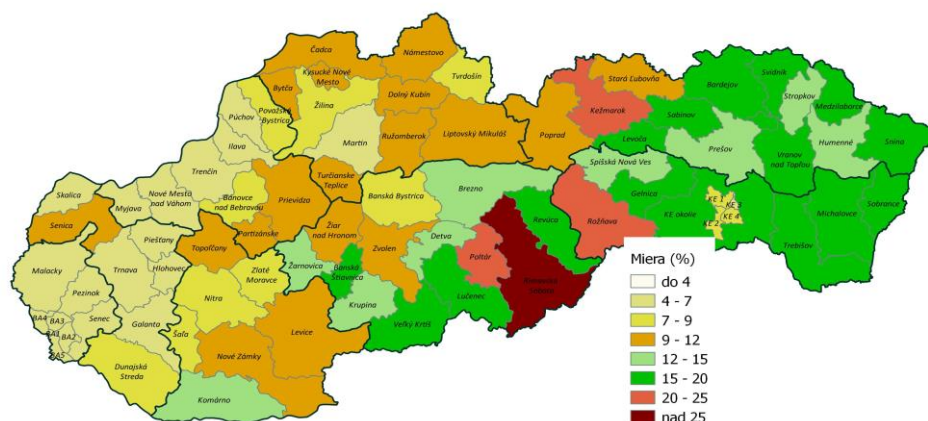
Prirodzený úbytok obyvateľstva pokračuje, saldo migrácie ale naznačuje pozitívny vývoj, v posledných rokoch v okrese Komárno sa usídlilo viac ľudí, ako sa z neho vysťahovalo. V okrese žije viac žien, ako mužov, čo je podmienené aj strednou dĺžkou života žien o 7 rokov vyššou ako mužov. Vekové zloženie obyvateľstva indukuje v porovnaní s rokom 2005 nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles počtu v ostatných kategóriách.

Okres napriek výhodnej geografickej pozícii v trojuholníku troch veľkomiest Viedeň – Bratislava – Budapešť bojuje s vysokou mierou nezamestnanosti.

Tab. 45: Miera evidovanej nezamestnanosti na rôznych úrovniach

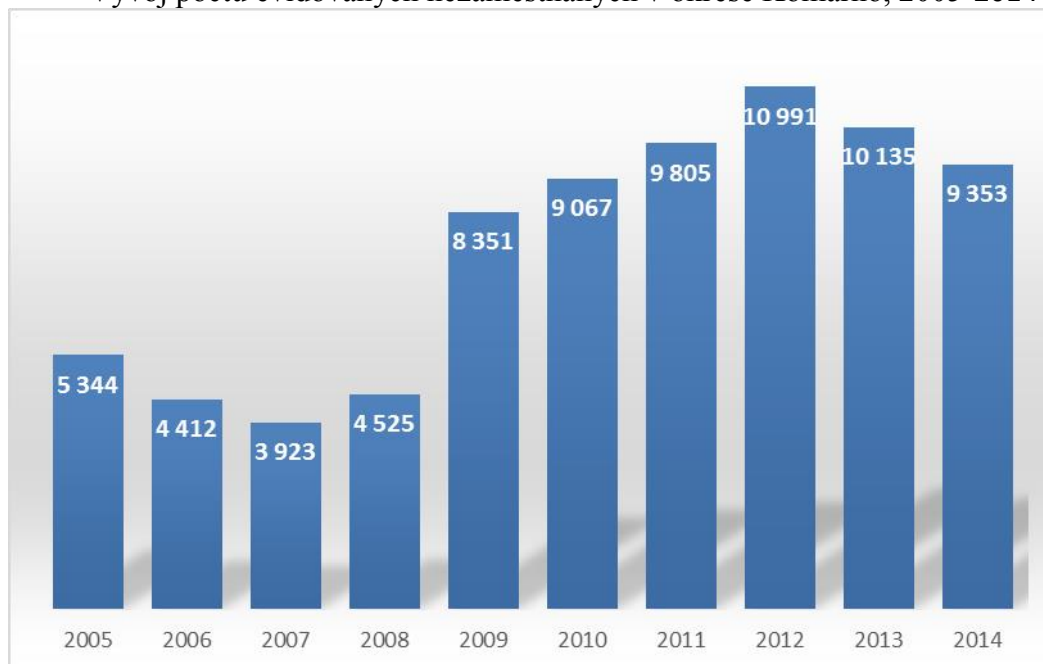
Miera evidovanej nezamestnanosti, december 2015, %	
Okres Komárno	13,26
Nitriansky kraj	9,71
Slovenská republika	10,63

Zdroj: ÚPSVR, 2015

Obyvatelia okresu Komárno dochádzajú za prácou aj do okolitých okresov a do susedného Maďarska. Prihraničný priemyselný park (mesto Komárom) síce ponúka podstatne menej pracovných príležitostí v oblasti výroby spotrebnej elektroniky, mobilných telefónov a komponentov do automobilov, ako to bolo po minulé roky, ale vznikli nové pracovné príležitosti v mestách Győr, Tatabánya, Tata, Mór. Z regiónu Kolárovo si občania našli pracovné uplatnenie vo firme Kromberg Schubert Kolárovo a v meste Galanta firma Samsung Galanta, tento zamestnávateľ zabezpečuje dopravu svojich zamestnancov.

Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v okrese Komárno, 2005-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Nepriaznivým sa javí vývoj v štruktúre uchádzačov o zamestnanie podľa dosiahnutého stupňa vzdelania, najmä podľa dĺžky evidencie. Uchádzači vo veku 50 rokov a viac tvoria až 36% všetkých uchádzačov o zamestnanie, sú ťažko umiestniteľní, nakoľko trh práce v regióne vyžaduje flexibilnú pracovnú silu. Zo strany zamestnávateľov je záujem o mladých ľudí, ktorí sa dokážu prispôsobiť novým technológiám a častým zmenám vo výrobnom procese.

Priame zahraničné investície v priemere na obyvateľa SR v období 2005 až 2012 vzrástli z úrovne 701 € na 1 782 €, ale okres Komárno je ešte stále investične poddimenzovaný, dlhodobo je hlboko pod celoslovenským priemerom. V Komárňanskom okrese v roku 2012 dosiahli priame zahraničné investície v priemere na obyvateľa 1 782 €, čo predstavuje 22% celoslovenského priemeru, ale iba 0,78% oproti okresu s najvyššou mierou priamych zahraničných investícií.

Štruktúru podnikateľského sektora tvorí hlavne odvetvie ľahkého priemyslu (výroba obuvi, potravinársky priemysel), potom nasleduje obchod a doprava. V okrese Komárno má výrazné zastúpenie aj poľnohospodárstvo. V roku 2013 bolo v okrese 5 092 podnikov. Počet podnikov rastie, čo je podmienené aj prihraničnou polohou okresu, legislatívnymi a daňovými podmienkami výhodnými pre firmy z Maďarska. Počet podnikateľov podnikajúcich ako fyzické osoby od roku 2009 klesá.

Okres Komárno možno charakterizovať ako poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu. Prevládajúcou činnosťou je poľnohospodárska výroba so všetkými jej kladmi a zápormi. Priemysel je v okrese zastúpený v menšej miere, nachádza sa tu iba niekoľko väčších podnikov. Obyvateľ okresu Komárno vyprodukoval v roku 2013 v priemere vyše 366 kg odpadu, avšak z toho bolo zhodnotených len necelých 13% odpadu (55 kg/obyvateľa), čo je však o 16 kg zhodnoteného odpadu na obyvateľa viac ako minulý rok.

Tab. 46: Vybrané ukazovatele okresu Komárno
Okres Komárno, Nitriansky kraj rok

Vybrané ukazovatele demografického charakteru	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov k 31. 12. spolu	106 414	103 996	103 973	103 709
Z toho mužov	51 698	50 640	50 707	50 584
Z toho žien	54 716	53 356	53 266	53 125
Predproduktívny vek - EU (0 - 14)	14 090	13 728	13 599	13 464
Produktívny vek - EU (15 - 64)	77 400	75 231	75 011	74 549
Poproduktívny vek - EU (65 - 100+)	14 924	15 037	15 363	15 696
Celkový prírastok obyvateľstva	-222	-126	-23	-264
Saldo migrácie	226	154	336	165
Stredná dĺžka života pri narodení muži	70	70	70	71
Stredná dĺžka života pri narodení ženy	77	78	78	78
Vybrané ukazovatele sociálneho charakteru				
Nezamestnaní spolu	9 067	9 805	10 991	10 135
Miera evidovanej nezamestnanosti spolu	16	18	19	18
Miera evidovanej nezamestnanosti mužov	15	15	17	16
Miera evidovanej nezamestnanosti žien	18	20	22	20
Domový a bytový fond a technická vybavenosť				
Dokončené byty	130	160	266	140

Podiel obyvateľov v domoch napojených na verejnú kanalizačnú sieť	31,3	31,9	34,6	34,9
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	84,3	84,5	87	87,5
Vybrané ukazovatele ekonomického charakteru				
Priemerná hrubá nominálna mzda zamestnanca podľa VZ o štruktúre miezd v €	583	636	659	702
Priame zahraničné investície v €	177 061 000	171 557 232	185 303 000	
PZI na obyvateľa v €	1 664	1 650	1 782	
Vybrané ukazovatele organizačnej štruktúry hospodárstva				
Podniky	3 204	3 676	4 303	5 092
Fyzické osoby -podnikatelia	7 973	7 593	7 282	7 193
Životné prostredie				
Produkcia tuhých emisií v t	384	415	416	
Množstvo komunálneho odpadu (kg/obyv.)	388	381	375	366
Množstvo zhodnoteného kom. odpadu (kg./obyv.)	39	56	39	55

STEEP analýza (analýza externého prostredia)

STEEP analýza pomôže získať obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplývajú na rozvoj obce.

Sociálne Technologické Ekonomické Ekologické Politické Hodnoty

Starnutie obyvateľstva, rastúci záujem o sociálne služby	Úroveň technológie	Nové trhy	Dobrá stav životného prostredia	Politika vlády SR v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmena životného štýlu, spotrebných zvykov	Dostupná technológia a využívaná technológia	Nové príležitosti v oblasti priemyslu a služieb	Možnosti tvorby životného prostredia	Štandardy na politickej scéne	Organizačná kultúra
Zmeny postojov a správania - aktívny tretí sektor	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Možné finančné zdroje	Politika životného prostredia	Legislatíva	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Vplyv daňovej politiky	Podpora obnovy životného prostredia	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Operačné programy v rokoch 2014-2020

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy prostredníctvom 6 základných operačných programov:

- **OP Integrovaný regionálny operačný program (OR IROP)**
- **OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)**
- **OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)**
- **OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)**
- **OP Výskum a inovácie (OP VaI)**
- **OP Efektívna verejná správa (OP EVS)**

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- **Technická pomoc**
- **Program rozvoja vidieka SR 2014-2020**

Opis základných prioritných osí **Integrovaného regionálneho operačného programu** na obdobie 2014-2020:

- Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch
- Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
- Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch
- Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie
- Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Stratégia Operačného programu **Ľudské zdroje** vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispievajú k naplneniu národných cieľov, ktoré sú v súlade so stratégiou Európa 2020. V oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálneho začlenenia boli pre Slovenskú republiku zadefinované nasledujúce ciele:

- zlepšiť kvalitu základného vzdelávania, najmä zvýšením úrovne znalostí a zručností žiakov na priemerný počet bodov 505 v prieskume OECD – PISA 2018 (v roku 2012 472 bodov),
- dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30 – 34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie (v roku 2011 23,4%),
- udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020 (v roku 2013 6,3%),
- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020 (zo 65% v rokoch 2011 a 2012),
- znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020 (z 20,5% v roku 2012).

Opis základných prioritných osí Operačného programu **Ľudské zdroje** na programové obdobie 2014 – 2020:

- Prioritná os 1: Vzdelávanie
- Prioritná os 2: Zamestnanosť
- Prioritná os 3: Sociálne začlenenie
- Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít
- Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Globálnym cieľom **Operačného programu Kvalita životného prostredia** je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Opis základných prioritných osí Operačného programu Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020:

Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Opis 7. opatrenia **Programu rozvoja vidieka SR** na obdobie 2014-2020:

Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Vyhodnotenie prieskumu verejnej mienky

Prieskum verejnej mienky bol vykonaný v roku 2015. V rámci prieskumu bola oslovená každá domácnosť obce Bodzianske Lúky. Vyplnením krátkeho dotazníka občania mohli vyjadriť svoj názor, napísať svoje pripomienky, návrhy k plánu budúceho rozvoja obce s cieľom zlepšenia kvality života v obci. Občania mali možnosť vyplniť dotazníky elektronicky alebo papierovou formou, boli oznámení o prieskume v miestnych médiách a na stretnutiach. Pre starších občanov boli rozdane vytlačené dotazníky pomocou obecných úradov, mladí to vyplnili väčšinou elektronicky. Občania vyplnené dotazníky mohli odovzdať na obecnom úrade.

V rámci prieskumu sme položili 13 otázok, v ktorých sme občanov žiadali na vyjadrenie názorov na súčasnú situáciu a o návrhy na riešenie aktuálnych problémov. Skupina otázok na prípravu problémovej analýzy sa týkala konkrétnych návrhov na zlepšenie života v nasledujúcich oblastiach:

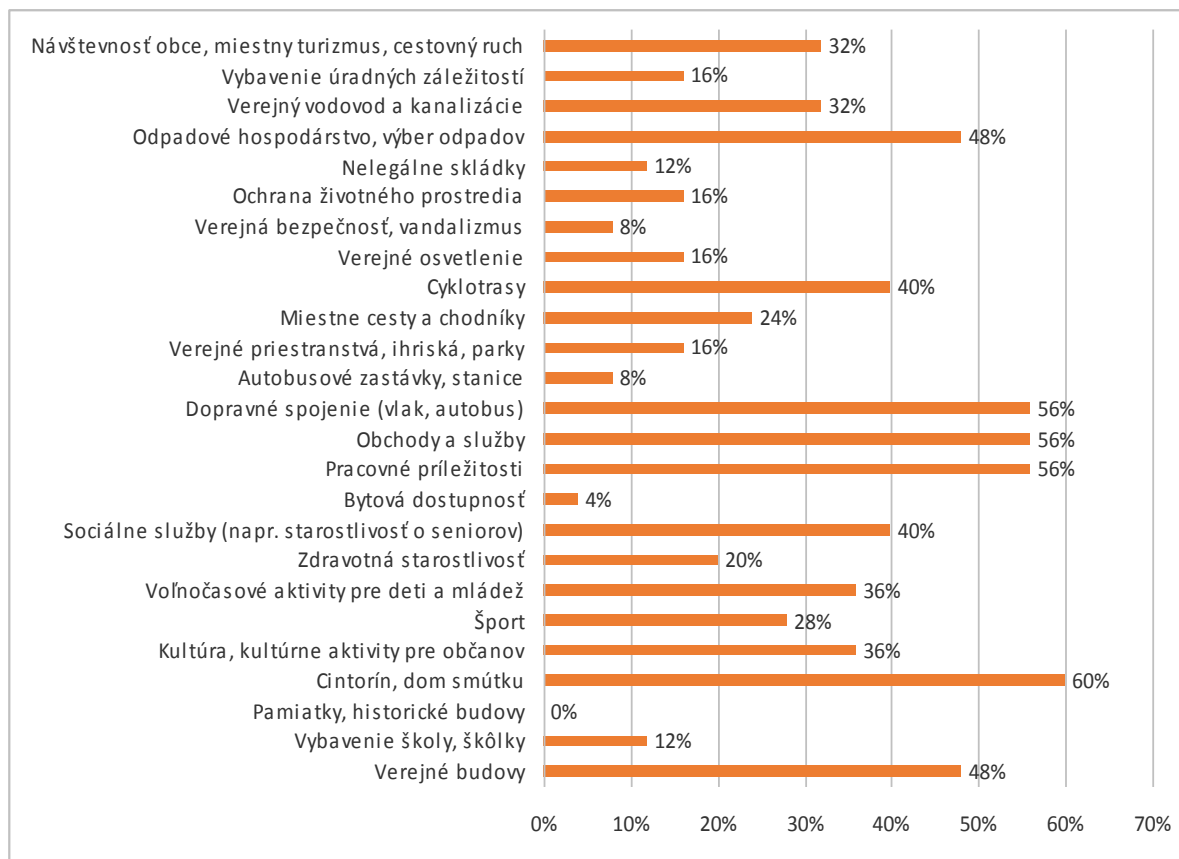
- rozvoj hospodárstva
- verejné služby (školsťvo, zdravotníctvo, sociálne veci)
- využitie voľného času (možnosti športovania, zábavy a kultúrneho vyžitia)
- ochrana životného prostredia
- infraštruktúra

Analýza respondentov

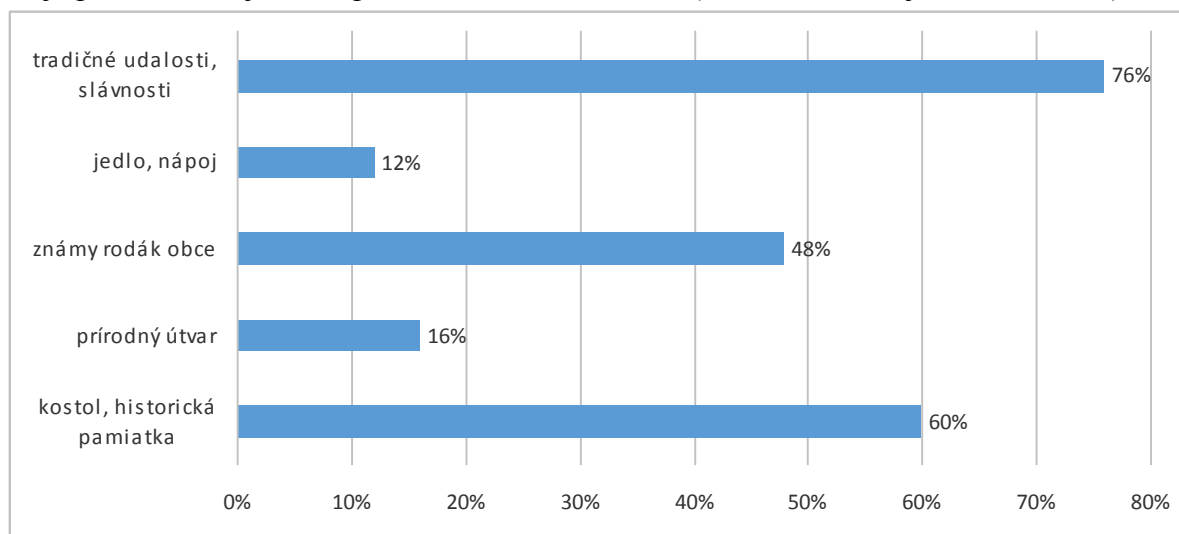
Dotazník vyplnilo 25 respondentov.

Parametre respondentov		
	Absolútne	Percentuálne
Pohlavie		
žena	16	64%
muž	9	36%
Vek		
do 20 rokov	0	0%
21-30 rokov	5	20%
31-40 rokov	2	8%
41-50 rokov	8	32%
51-60 rokov	5	20%
nad 60 rokov	5	20%
Ekonomická pozícia		
zamestnanec	13	52%
podnikateľ	4	16%
študent	1	4%
dôchodca	5	20%
nezamestnaný	2	8%
iná	0	0%

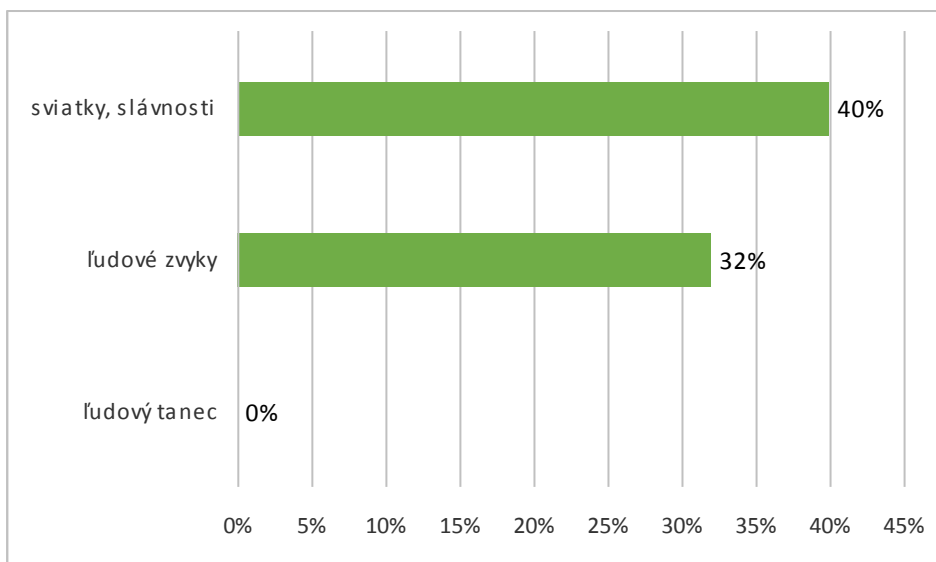
V prvej otázke sme sa pýtali, ktoré zo zadaných oblastí je podľa názoru respondentov potrebné v obci čo najskôr riešiť a rozvíjať.

Čo je podľa Vás najväčšou pozoruhodnosťou v obci? (Môžete uviesť aj viac možností.)

Aké tradície sa udržiavajú v obci?

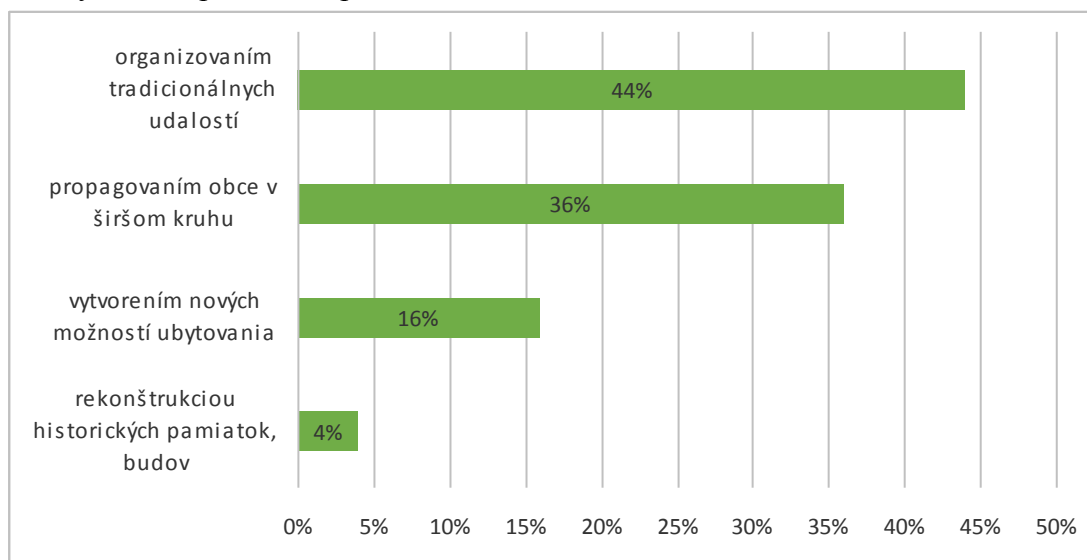
Aké ľudové remeslá sa zachovali a pestujú sa na vysokej úrovni v obci?

ručné práce
stolárstvo
záhradníctvo
poľnohospodárstvo
včelárstvo
chov zvierat

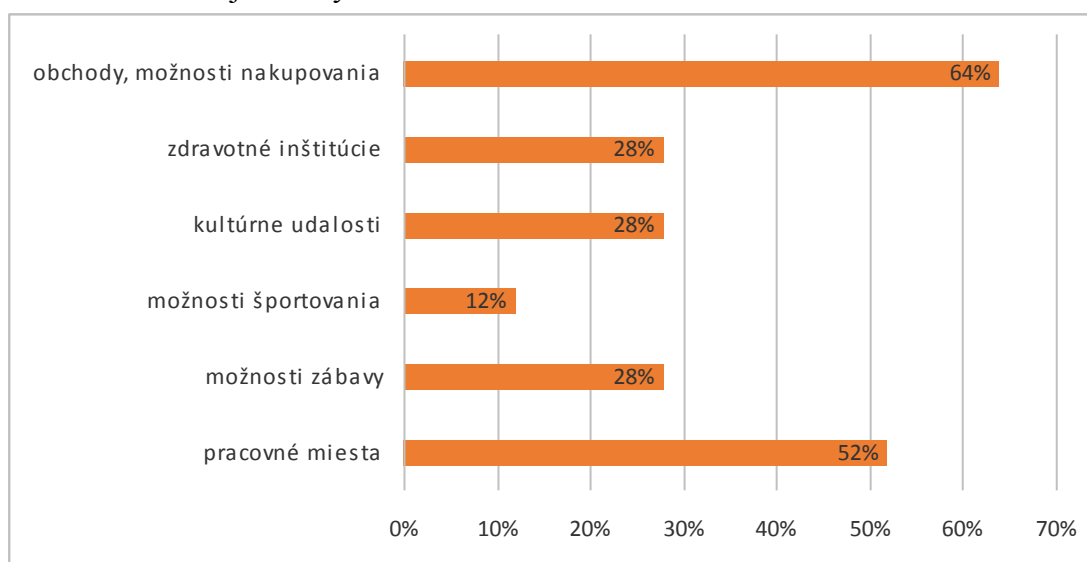
Aké obchody a služby v obci Vám chýbajú?

potraviny, rozličný tovar
potraviny
možnosti zábavy, kultúrne udalosti, obchody, možnosti nakupovania, možnosti trávenia voľného času. A nemyslím tým obchodné centrum, to by obec zabilo.

Ako by sa dalo podľa Vás pritiahnúť viac návštevníkov a turistov do obce?

Čo Vám v obci najviac chýba?

Vaše námety, poznámky na zlepšenie života v obci:

- vytvorením nových možností ubytovania, propagovaním obce v širšom kruhu, organizovaním tradičných udalostí, povedzme vytvorením jarmoku 2 dňového, a prenajímať chatky, miesta na stanovanie, atď...

Rozvoj hospodárstva respondenti predstavujú predovšetkým vytvorením miestnych pracovných príležitostí. Z tohto hľadiska sú často pomenované aj konkrétne skupiny, hlavne matky s mladými deťmi a mládež. Často sa vyskytuje aj podpora malých podnikateľov – napr. vytvorením priestorov v prázdnych obecných budovách. Objavila sa široká škála návrhov na rozvoj cestovného ruchu – ubytovanie, služby, využitie blízkosti termálnych kúpalísk, výstavba cyklotrás, využívanie chránených území. Napriek zmenám v posledných rokoch sú návrhy aj na zabezpečenia výkupu poľnohospodárskych produktov od malých producentov.

SWOT analýza potenciálu rozvoja obce

Analýza rozvojového potenciálu obce Bodzianske Lúky formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. Analýza sa dotýka 4 oblastí:

1. Poloha, prírodné pomery, životné prostredie
2. Bytový fond, technická infraštruktúra
3. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra
4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj.

Poloha, prírodné pomery, životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
• dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom Bratislava, Budapešť, Nitra, Komárno, Dunajská Streda • veľmi priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a cestovného ruchu • prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami • absencia väčších zdrojov znečisťovania živ. prostredia - dobrá kvalita živ. prostredia • aktivity obce s cieľom zabezpečiť koordinovaný socioekonomický a priestorový rozvoj obce	• vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trvalých trávnych porastov - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda (veľké bloky parciel ornej pôdy) • intenzívna tranzitná nákladná doprava v obci
Príležitosti	Ohrozenia
• zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami, ako aj s obcami zo zahraničia • využitie potenciálu rozvoja cestovného ruchu • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách • rozptýlená sídelná štruktúra a jej využitie pri rozvoji cestovného ruchu	• stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku intenzívneho sa stresových faktorov (vysoko intenzívna poľnohospodárska výroba, znečisťovanie prírody vplyvom rozvoja dopravy)

Bytový fond, technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
•dobrá veková štruktúra bytov •prítomnosť verejného vodovodu	•zlý technický stav miestnych komunikácií •nevyhovujúci stav verejného osvetlenia •absencia kanalizácie •nedostupnosť širokopásmového internetu •nedostatočné technologické podmienky vo vysielaní miestneho rozhlasu •absencia celoplošného vysielania miestneho rozhlasu
Príležitosti	Ohrozenia
•vytvorenie podmienok pre rozvíjanie a skvalitnenie bytového fondu obce •rekonštrukcia miestnych komunikácií •rekonštrukcia verejného osvetlenia •zlepšenie dostupnosti širokopásmového internetu •výstavba ČOV •vybudovanie kanalizácie •vybudovanie chodníkov a cyklocest •rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu	•nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry •neriešenie problematiky dostupnosti informačno-komunikačných technológií •zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu

Ludské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
•multikulturálny ráz obyvateľstva a dobré skúsenosti s multietnickým spoložitím •potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb cestovného ruchu •dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života •vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov	•nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva, silne starnúca populácia •vysoká mortalita – prirodzený úbytok obyv. •vysoká miera nezamestnanosti •absencia zdravotníckych služieb v obci •slabá vybavenosť obce kultúrnymi zariadeniami •nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním •nevyhovujúci architektonický stav domu smútku •nevyhovujúci architektonický stav budovy obecného úradu •neexistujúca sieť služieb pre obyvateľov a návštevníkov •slabé dopravné prepojenie na regionálne centrá
Príležitosti	Ohrozenia
•rozvoj cestovného ruchu a multifunkčného poľnohospodárstva – kladný vplyv na tvorbu nových pracovných miest •obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel - tvorba nových pracovných miest •rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily •zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce •rekonštrukcia domu smútku a revitalizácia jeho okolia •rekonštrukcia budovy obecného úradu	•pretrvávajúca nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva a výraznejšie starnutie populácie •odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore •apatia nezamestnaných - pasívne zotrvávanie v sociálnej sieti •rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie •nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce •nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry

Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
•krásny estetický vzhľad krajiny - priaznivé prírodné podmienky pre vidiecky a ekologický cestovný ruch a cykloturistiku •priaznivé podmienky pre multifunkčné poľnohospodárstvo – tradícia podnikania v poľnohospodárstve	•nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby •zastaranosť technického vybavenia, strojov a zariadení v poľnohospodárskych podnikoch - nedostatočná kapitálová vybavenosť agropodnikov •nízka úroveň materiálno-technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu
Príležitosti	Ohrozenia
•zvyšujúci záujem o vidiecku rekreáciu •zvyšujúci záujem o eko- a bioprodukty •rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov (napr. rozvoj agroturistiky, pestovanie liečivých rastlín, rozvíjanie ovocinárstva, poľovníctvo, oživenie remesiel) •vybudovanie služieb vidieckej turistiky a agroturistiky •rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života •efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka	•znehodnocovanie prírodného agropotenciálu územia •nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu •nezáujem o turistické produkty obce i regiónu •implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja •neschopnosť subjektov písať kvalitné projekty a využívať podporné programy štátu a EÚ

B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja mesta pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválená uznesením Vlády SR č. 222 zo 14.mája 2014), Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001 s doplnením z roku 2011), Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018,

Územný plán Nitrianskeho samosprávneho kraja, Regionálna inovačná stratégia NSK na roky 2014-2020, Stratégia rozvoja vidieka NSK 2009-2015, ako aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

(1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

(4) Analyticko-strategická časť obsahuje najmä

a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,

b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,

c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,

d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,

f) analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(5) Programová časť obsahuje najmä

a) zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie

programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,

e) časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(6) Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(7) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(8) Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,

b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,

c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,

e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,

f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,

g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Stratégia, priority a ciele Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020 budú implementované prostredníctvom operačných programov v rámci jednotlivých cieľov politiky EÚ. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trávnik zohľadňuje možnosti získavania zdrojov z operačných programov na roky 2014-2020. Podľa cieľov politiky Európskej únie obec Trávnik leží v NUTS 2 regióne, ktorý spadá pod kategórie menej rozvinuté regióny (HDP na obyvateľa < 75 % priemeru EÚ-27). Európska územná spolupráca, v rámci ktorej pre riešené územie veľký význam má cezhraničná spolupráca implementovaná prostredníctvom operačného programu Program cezhraničnej spolupráce Maďarsko – Slovenská republika 2014-2020. Tento programový dokument plne zohľadňuje horizontálne priority, ktoré sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít a budú rešpektované pri každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporovanú tému alebo územie.

PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja definuje nasledovnú rozvojovú víziu pre kraj: „*Nitriansky kraj bude dynamicky sa rozvíjajúci región využívajúci exogénne aj endogénne rozvojové zdroje. Hospodárstvo bude založené na moderných technológiách produkujúcich*

výrobky s vysokou pridanou hodnotou. Moderné a efektívne multifunkčné poľnohospodárstvo produkuje dostatok kvalitných potravín, poskytujúce atraktívne pracovné príležitosti pre vidiecke obyvateľstvo, bude spolu s cestovným ruchom osou integrovaného rozvoja vidieckeho priestoru. Východiskom pre dosiahnutie týchto cieľov bude kvalitný integrovaný systém vzdelávania, poskytujúci občanom lepšie možnosti realizácie v profesijnom aj osobnom živote. Rastúca kvalita života bude sprevádzaná udržateľným rozvojom kvality zložiek životného prostredia a krajiny.“

PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018 definuje 5 strategických cieľov v 5 prioritných oblastiach:

Priorita 1: Hospodárstvo

Strategický cieľ: Dlhodobý stabilný ekonomický vývoj založený na diverzifikovanej štruktúre s prevahou odvetví produkujúcich vysokú pridanú hodnotu a odvetví využívajúcich endogénne zdroje kraja. Ekonomickou výkonnosťou bude kraj patriť do prvej polovice v rámci Slovenskej republiky.

Priorita 2: Ľudské zdroje

Strategický cieľ: Dlhodobý vyvážený rast vzdelanostnej úrovne sprevádzaný zvyšovaním celkovej zamestnanosti s osobitným zreteľom na ohrozené skupiny obyvateľov. Zvyšovanie kvality a dostupnosti poskytovaných sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti. Budovanie efektívnych systémov pre regionálnu a miestnu samosprávu. Rozvoj spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania partnerstiev.

Priorita 3: Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka

Strategický cieľ: Konkurencieschopný agropotravinársky sektor budovaný na synergii rôznych typov a foriem poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov, vytvárajúci inovatívne prostredie na vidieku, prispievajúci k tvorbe pracovných príležitostí a k zodpovedajúcej kvalite života vidieckeho obyvateľstva.

Priorita 4: Infraštruktúra

Strategický cieľ: Modernizácia a zvýšenie bezpečnosti dopravnej infraštruktúry v prostredí transeurópskeho dopravného systému. Zlepšenie dostupnosti a zvýšenie atraktivity miest a obcí Nitrianskeho kraja a dobudovanie energetickej a informačnej infraštruktúry kraja. Budovaním modernej sociálnej infraštruktúry vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality života občanov.

Priorita 5: Životné prostredie

Strategický cieľ: Udržateľný rozvoj územia zabezpečený znižovaním rizika vzniku resp. zmierňovaním negatívnych dopadov vplyvujúcich na kvalitu zložiek životného prostredia, prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení environmentálnej infraštruktúry a zvyšovaním environmentálneho povedomia obyvateľov kraja. Zámerom tejto kapitoly je identifikácia prioritných rozvojových oblastí mesta a zároveň stanovenie strategických cieľov, priorít a opatrení predstavujúcich rozvojovú stratégiu mesta nadväzujúcu na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia, na SWOT analýzu a na vyššie uvedené programové dokumenty.

Vízia obce Bodzianske Lúky

**„Bodzianske Lúky – príjemná vidiecka obec s výraznou
dominanciou multifunkčného poľnohospodárstva
v lokálnej ekonomike a so spokojným a aktívnym
environmentálne uvedomelým obyvateľstvom vo
vysokokvalitnom životnom prostredí.“**

V roku 2022 ekonomika obce Bodzianske Lúky bude založená na multifunkčnom poľnohospodárstve (popri tradičných výrobných funkciách agrosektor ponúkne aj služby vidieckeho a ekologického cestovného ruchu – vyhľadávaná bude cykloturistami, priaznivcami ekologického cestovného ruchu, ako aj návštevníkmi kúpeľov vo Veľkom Mederi, návštevníkmi expozície Lodného mlyna v Kolárove a Strediska environmentálnej výchovy SAŽP Dropie). Občianska vybavenosť obce bude na dobrej úrovni – kultúrny dom obce bude sídliť v novozrekonštruovanej budove bývalej školy. Obec sa intenzívne bude starať o marginalizované skupiny a bude podporovať rovnosť príležitostí. Ľudia sa budú zaujímať o dianie v obci a venovať svoj čas aj skrášľovaniu svojho okolia a obce. Kvalita životného prostredia bude vysoká. Veľký dôraz sa bude klásť na udržiavanie a zakladanie nových biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov v poľnohospodárskej krajine. Priaznivé manažmentové opatrenia na ochranu prírody a krajiny v interakcii s historickou krajinou štruktúrou budú organickou súčasťou cestovného ruchu s priaznivým dopadom na hospodársko-ekonomický potenciál obce.

C – Programová časť

Vízia obce Bodzianske Lúky: „Bodzianske Lúky – príjemná vidiecka obec s výraznou dominanciou multifunkčného poľnohospodárstva v lokálnej ekonomike a so spokojným, aktívnym a environmentálne uvedomelým obyvateľstvom vo vysokokvalitnom životnom prostredí.“								
1. Prioritná oblasť - Hospodárska			2. Prioritná oblasť - Sociálna			3. Prioritná oblasť - Environmentálna		
Cieľ: Modernizácia infraštruktúry obce			Cieľ: Zvýšiť úroveň výchovy detí obce			Cieľ: Rozšíriť možnosti športovania v obci		
			Cieľ: Zabezpečiť kvalitu sociálnej infraštruktúry			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia		
			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia		
			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia		
			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia		
			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia			Cieľ: Riešenie problémov životného prostredia		
Zníženie energetickej náročnosti administratívnych budov			Rekonštrukcia budovy ZŠ			Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom		
Verejné osvetlenie			Cyklotrasa			Realizácia opatrení na zvyšovanie environmentálnej osvedy		
Rekonštrukcia kultúrneho domu			Rekonštrukcia šatní na futbalovom ihrisku			Realizácia opatrení na podporu biodiverzity		
Rekonštrukcia miestnych komunikácií			Urnový múr					
Internetizácia obce			Rekonštrukcia domu smútku					
Výstavba obecného úradu								

D – Realizačná časť

Formulár č. P 3 - Súhrnný prehľad projektových zámerov mesta/obce/obci/VÚC											
P. č.	Názov obce / mesta	Názov investora	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Stručný popis, resp. poznámky	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Ukazovatele výstupov	
							Oblasť	Kategória	Iné - doplnky	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota
1	2	3	4	5	6	7	8	8a	8b	9	9a
1	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia domu smútku	Rekonštrukcia budovy domu smútku.	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		ks	39 850,00
2	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Verejné osvetlenie	Modernizácia verejného osvetlenia	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		ks	100 000,00
3	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Rekonštrukcia šatní na futbalovom ihrisku	Rekonštrukcia šatní na futbalovom ihrisku	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas		ks	20 000,00
4	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Zníženie energetickej náročnosti administratívnych budov	Obnova strešného a obvodového plášťa budovy, výmena otvorov, rekonštrukcia vykurovacieho systému	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	Rek.admin.budovy	ks	200 000,00
5	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia kultúrneho domu	Zníženie energetickej náročnosti budovy, zatepľovanie, výmena otvorov	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		ks	130 000,00
6	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Rekonštrukcia budovy ZŠ	Zateplenie budovy ZŠ, rekonštrukcia a prestavba na polyfunkčnú budovu	Sociálna infraštruktúra	Školstvo		ks	300 000,00
7	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Neinvestičný		Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom	Zníženie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ako aj zmesového komunálneho odpadu a súlad s platnou	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu		ks, t	19 010,40
8	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Rekonštrukcia miestnych komunikácií 3. a 4. triedy	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		3,5 km	70 000,00
9	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	2122 - Ostatné dráhy	Cyklotrasa	Vybudovanie cyklotrasy - prípadné napojenie cyklotrasy na trasu EUROVELO	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas		km	100 000,00
10	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	Urnový múr	Stavba urnového múra	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		ks	15 000,00
11	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Neinvestičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Internetizácia obce	Pokrytie internetovým signálom celého územia obce, zabezpečenie verejnej správy a všetkým ostatným užívateľom (občanom, firmám, združeniam, atď.) permanentné pripojenie k sieti Internet.	Technická infraštruktúra	Telekomunikačné siete		ks	10 000,00
12	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Investičný	1220 - Budovy pre administratívu	Výstavba obecného úradu	Výstavba budovy obecného úradu.	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		ks	150 000,00

13	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Neinvestič ný		Realizácia opatrení na zvyšovanie environmentálnej osvedy	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva a budovanie pozitívneho environmentálneho imidžu obce inštaláciou informačných tabúl ku konkrétnym témam, k CHVÚ Ostrovné lúky, realizácia osvetových kampaní k separácii odpadu, orezávaníu hlavových vrúb/praktické environmentálne aktivity pre deti/Životné prostredie /ks/	Životné prostredie	Ochrana prírody		ks	8 000,00
14	Bodzianske Lúky	Obec Bodzianske Lúky	Neinvestič ný		Realizácia opatrení na podporu biodiverzity	Vypracovanie „environmentálneho generelu“ katastra obce, výsadba stromoradi, starostlivosť o dreviny- hlavové vrby, manažment inváznych rastlín, vytváranie priaznivých podmienok pre živočíchy	Životné prostredie	Ochrana prírody		ks, m2	12 000,00

E – Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

E.I – Indikatívny finančný plán PHSR

	Obdobie 2016-2022
Hospodárska oblasť	660 000,- EUR
Sociálna oblasť	474 850,- EUR
Environmentálna oblasť	39 010,40 EUR

Projektové návrhy

Názov projektu		Rekonštrukcia domu smútku a okolia
Cieľ projektu		Zámerom projektu je rekonštrukciou domu smútku zlepšiť podmienky smútočných obrádov – rekonštrukcia budovy, rekonštrukcia podlahy, zastrešenie, upraviť vzhľad, prestavba sociálneho zariadenia, nové oploenie okolo cintorína
Termín		2018-2020
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu – EUR		39 850,-
Verejné zdroje	miestne zdroje	31 000,-
	regionálne (VUC) zdroje	
	národné zdroje/štátny rozpočet	7 000,-
	zdroje EU	1 850,-
	verejné zdroje spolu	39 850,-
Súkromné zdroje	podnikatelia	
	nadácie	
	iné	
	súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Zrekonštruovaná budova domu smútku
Užívatelia		Obyvatelia obce Bodzianske Lúky a okolia, návštevníci cintorína
Indikátory monitoringu		Dôstojné priestorové prostredie pre rozlúčku so zosnulými. Počet zrekonštruovaných objektov.

Názov projektu		Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom
Cieľ projektu		Cieľom projektu je zníženie produkcie zmesového komunálneho odpadu a biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.
Termín		2016 – 2018
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu – EUR		19 010,40 EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	950,52 EUR
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	19 010,40 EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zníženie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ako aj zmesového komunálneho odpadu a súlad s platnou legislatívou odpadového hospodárstva.
Užívatelia		Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu		Množstvo biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ako aj zmesového komunálneho odpadu

Názov projektu	Modernizácia verejného osvetlenia	
Cieľ projektu	Modernizácia verejného osvetlenia - zníženie energetickej náročnosti VO. Zvýšenie kvality života v obci, zvýšenie spoľahlivosti sústavy verejného osvetlenia, zvýšenie kvality poskytovaného verejného osvetlenia, zvýšenie bezpečnosti v obci	
Termín	2018	
Garant	Obec Bodzianske Lúky	
Spolupráca (partneri)	-	
Oprávnené náklady spolu	100 000,- EUR	
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	100 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy	Modernizácia verejného osvetlenia	
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce	
Indikátory monitoringu	Bezpečnosť v obci, spotreba energie	

Názov projektu	Rekonštrukcia šatní na futbalovom ihrisku	
Cieľ projektu	Zníženie energetickej náročnosti budovy, zateplenie, výmena otvorov, modernizácia vykurovacieho systému.	
Termín	2019	
Garant	Obec Bodzianske Lúky	
Spolupráca (partneri)	-	
Oprávnené náklady spolu	20 000,- EUR	
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	20 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy	Rekonštruovaná budova na futbalovom ihrisku	
Užívatelia	Obyvatelia obce, členovia futbalových klubov	
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných objektov, energetická spotreba.	

Názov projektu	Zníženie energetickej náročnosti administratívnych budov	
Cieľ projektu	Obnova strešného a obvodového plášt'a budovy, výmena otvorov, rekonštrukcia vykurovacieho systému	
Termín	2019	
Garant	Obec Bodzianske Lúky	
Spolupráca (partneri)	-	
Oprávnené náklady spolu	200 000,- EUR	
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	200 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy	Zrekonštruovaná budova so zníženou energetickou spotrebou.	
Užívatelia	Obyvatelia obce, pracovníci Obecného úradu	
Indikátory monitoringu	Energetická spotreba budovy.	

Názov projektu	Rekonštrukcia kultúrneho domu	
Cieľ projektu	Zníženie energetickej náročnosti budovy, zateplenie, výmena otvorov, rekonštrukcia vykurovacieho systému, sociálnych zariadení a bezbariérový prístup.	
Termín	2018 - 2020	
Garant	Obec Bodzianske Lúky	
Spolupráca (partneri)	-	
Oprávnené náklady spolu	130 000,- EUR	
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	130 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy	Zlepšený stavebno-technický stav kultúrneho domu	
Užívatelia	Obyvatelia obce, pracovníci Obecného úradu	
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných objektov. Úspora energií v prevádzkovaní.	

Názov projektu	Rekonštrukcia budovy ZŠ	
Cieľ projektu	Zateplenie budovy ZŠ, rekonštrukcia a prestavba na polyfunkčnú budovu	
Termín	2018 -2020	
Garant	Obec Bodzianske Lúky	
Spolupráca (partneri)	-	
Oprávnené náklady spolu	300 000,- EUR	
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	300 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy	Zníženie prevádzkových nákladov a energetickej náročnosti budovy	
Užívatelia	obyvatelia obce	
Indikátory monitoringu	Energetická spotreba budovy. Počet zrekonštruovaných budov.	

Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	
Cieľ projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií 3. a 4. triedy. (cca. 3,5 km)	
Termín	2016-2020	
Garant	Obec Bodzianske Lúky	
Spolupráca (partneri)	-	
Oprávnené náklady spolu	70 000,- EUR	
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	70 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy	Kvalitné a moderné miestne komunikácie	
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, podnikatelia	
Indikátory monitoringu	Plocha zrekonštruovaných miestnych komunikácií (v m²), Zníženie počtu dopravných nehôd na miestnych komunikáciách Skvalitnenie a zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky	

Názov projektu		Výstavba cyklotrasy
Cieľ projektu		Vybudovanie cyklotrasy - prípadné napojenie cyklotrasy na trasu EUROVELO.
Termín		2016 - 2019
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		100 000,- EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
Súkromné zdroje	verejné zdroje spolu	100 000,- EUR
	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Cyklotrasa
Užívatelia		Obyvatelia obce, turisti
Indikátory monitoringu		Počet návštevníkov v obci. Dĺžka cyklotrasy v km.

Názov projektu		Výstavba urnového múra
Cieľ projektu		Stavba urnového múra. Úspora hrobového miesta. Spokojnosť občanov so zabezpečením základnej infraštruktúry.
Termín		2017
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		15 000,- EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Urnový múr
Užívatelia		Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Počet nájomcov urnového miesta.

Názov projektu		Internetizácia obce
Cieľ projektu		Pokrytie internetovým signálom celého územia obce, zabezpečenie verejnej správy a všetkým ostatným užívateľom (občanom, firmám, združeniam, atď.) permanentné pripojenie k sieti Internet.
Termín		2017
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		10 000,- EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	10 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Permanentné pripojenie k sieti Internet v obci
Užívatelia		Obyvatelia obce, turisti
Indikátory monitoringu		Internetová sieť - ks. Počet pripojení.

Názov projektu		Výstavba obecného úradu
Cieľ projektu		Zámerom je zabezpečiť vhodné pracovné podmienky, zníženie spotreby energie, dôstojné prostredie obecného úradu. Eliminovať výdavky na opravu a údržbu budovy OÚ.
Termín		2017 - 2020
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		150 000,- EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	150 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Novopostavená budova Obecného úradu s nízkou energetickou spotrebou.
Užívatelia		Obyvatelia obce, pracovníci Obecného úradu
Indikátory monitoringu		Počet novopostavených objektov. Energetická spotreba budovy.

Názov projektu		Realizácia opatrení na zvyšovanie environmentálnej osvetly
Cieľ projektu		Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva a budovanie pozitívneho environmentálneho imidžu obce inštaláciou informačných tabúľ ku konkrétnym témam, k CHVÚ Ostrovné lúky, realizácia osvetových kampaní k separácii odpadu, orezávaniu hlavových vrb/praktické environmentálne aktivity pre deti/Životné prostredie /ks/
Termín		2017 – 2020
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		SEV SAŽP Dropie
Oprávnené náklady spolu		8 000,- EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	8 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		6 infotabúľ, 4 environmentálne osvetové kampane, 4 environmentálne aktivity pre deti
Užívatelia		Obyvatelia obce, návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Počet zrealizovaných kampaní a aktivít, návštevnosť obce

Názov projektu		Realizácia opatrení na podporu biodiverzity
Cieľ projektu		Vypracovanie „environmentálneho generelu“ katastra obce, výsadba stromoradií, starostlivosť o dreviny- hlavové vrb, manažment invázičných rastlín, vytváranie priaznivých podmienok pre živočíchy
Termín		2017 - 2020
Garant		Obec Bodzianske Lúky
Spolupráca (partneri)		SEV SAŽP Dropie
Oprávnené náklady spolu		12 000,- EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	12 000,- EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Environmentálny generel obce, 5 km stromoradií, 200 ks ošetrovaných hlavových vrb, 500 m2 zmanažované plochy invázičných rastlín,
Užívatelia		Obyvatelia obce, návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Počet zrealizovaných opatrení, návštevnosť obce

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

PHSR obce Bodzianske Lúky je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Bodzianske Lúky, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Bodzianske Lúky bude zriadená Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Koordinačnej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy (starosta, predsedovia komisií pri obecnom zastupiteľstve) s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Koordinačnej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Bodzianske Lúky podľa potreby, najmenej jedenkrát polročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Bodzianske Lúky tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Bodzianske Lúky (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Bodzianske Lúky – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným odborom (oddelením) obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHSR obce Bodzianske Lúky je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Bodzianske Lúky a legislatívne zmeny. PHSR obce Bodzianske Lúky bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôsobovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Bodzianske Lúky bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky odporučí zmeny v PHSR obce Bodzianske Lúky,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PHSR obce Bodzianske Lúky na ďalšie obdobie.

Záver

PHSR obce Bodzianske Lúky je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Bodzianske Lúky, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Bodzianske Lúky bude zriadená Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Koordinačnej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy (starosta, predsedovia komisií pri obecnom zastupiteľstve) s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Koordinačnej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Bodzianske Lúky podľa potreby, najmenej jedenkrát polročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Bodzianske Lúky tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Bodzianske Lúky (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Bodzianske Lúky – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným odborom (oddelením) obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHSR obce Bodzianske Lúky je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Bodzianske Lúky a legislatívne zmeny. PHSR obce Bodzianske Lúky bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôsobovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Bodzianske Lúky bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky odporučí zmeny v PHSR obce Bodzianske Lúky,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PHSR obce Bodzianske Lúky na ďalšie obdobie.

Dokument PHSR obce Bodzianske Lúky je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR obce Bodzianske Lúky je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 6 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Bodzianske Lúky.

Z hľadiska štruktúry PHSR obce Bodzianske Lúky je rozčlenený na štyri základné časti:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Bodzianske Lúky,
- v druhej časti je podaná SWOT analýza obce,
- v tretej časti je zostavená rozvojová stratégia, v ktorej sú zadefinované hlavné priority a opatrenia rozvoja obce Bodzianske Lúky – navrhované konkrétne aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci Bodzianske Lúky – na toto programovacie obdobie,
- štvrtá časť programového dokumentu obsahuje akčný plán rozvoja obce Bodzianske Lúky na obdobie 2016-2022.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR obce Bodzianske Lúky je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR obce Bodzianske Lúky schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Zlatnej na Ostrove. Aktualizáciu, monitorovanie a hodnotenie PHSR obce Bodzianske Lúky realizuje Obecné zastupiteľstvo v Bodzianskych Lúkach.

PRÍLOHY

Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Zoznam členov Riadiaceho tímu

Ing. Monika Aradi

Zoznam členov pracovnej skupiny a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia

Pomocou uvedených ukazovateľov je možné hodnotiť pozitívne alebo negatívne zmeny v rozvoji územia. V prípade negatívneho vývoja v niektorej z uvedených oblastí môže Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Bodzianske Lúky, ako aj ostatné zodpovedné orgány obce iniciovať zavedenie nových, účinnejších opatrení a aktivít. Navrhované ukazovatele sú akceptované na medzinárodnej úrovni a rešpektujú všetky tri základné dimenzie trvalo udržateľného rozvoja obce: sociálnu dimenziu, ekonomickú dimenziu a environmentálnu dimenziu. Uvedené ukazovatele sa odporúčajú vyhodnocovať každý rok, toto hodnotenie predložiť na rokovanie obecného zastupiteľstva a zároveň s ním oboznámiť občanov obce.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj údajov
Miera nezamestnanosti	Počet	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR
	podiel v %	
Sociálne odkázaní obyvatelia – pod hranicou chudoby	Počet	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
	podiel v %	
Prirodzený prírastok obyvateľov	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Migrácia obyvateľov (príťahovaní – odsťahovaní)	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zdravie – chorobnosť, úmrtnosť	Počet ochorení a úmrtí na 100 obyv.	Obec, Štatistický úrad SR, Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky
Vzdelanosť obyvateľov – VŠ, SŠ	Počet	Obec, Štatistický úrad SR
	Podiel v %	
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou materskej školy v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Kultúrne podujatia v obci	Počet	Obec
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Význam neziskového sektora vo verejnom živote	Počet aktívnych mimovládnych organizácií v obci	Ministerstvo vnútra SR, Štatistický úrad SR
Ekonomická výkonnosť obce	Celkový obrat podnikov	Štatistický úrad SR, podnikateľské subjekty
	obrat / obyvateľ	
Odvetvová štruktúra pracovných príležitostí	Podiel pracujúcich v terciárnom a sekundárnom sektore	Obec, podnikateľské subjekty, Štatistický úrad SR
Vytvorené pracovné miesta	Počet vytvorených pracovných miest za jeden rok	Obec, Štatistický úrad SR
Odchádzka za prácou	Počet obyvateľov odchádzajúcich za prácou	Obec, Štatistický úrad SR
	% z ekonomicky aktívnych	
Predpoklady na cestovný ruch a rekreáciu	Počet lôžok	Obec
	Počet stoličiek	Podnikateľské subjekty
	Počet atrakcií	Obec, Podnikateľské subjekty

	Počet prenocovaní v ubytovacích zariadeniach	Obec, Podnikateľské subjekty
	Počet návštevníkov obce	Obec, Podnikateľské subjekty
Propagácia obce ako turisticky významné regionálne centrum	Počet a forma propagácií	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Výška investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s dopravnou infraštruktúrou obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zníženie nehodovosti	Počet nehôd	Polícia SR
Úbytok poľnohospodárskej pôdy v katastri	Zmena plochy v ha	Výskumný ústav geodézie a kartografie v Bratislave, Správa katastra, obec
Verejný vodovod a kanalizácia	Podiel napojených domácností v %	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - veľkosť obytnej plochy	m ² na 1 obyvateľa	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - intenzita výstavby bytov	Počet postavených kolaudovaných bytov	Obec
Bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané trestné činy	Počet	Polícia SR, obec
	Podiel na 1000 obyvateľov	
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre život	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Náročnosť na zdroje – spotreba elektriky, vody, plynu	Merná jednotka	Energetické podniky
	Merná jednotka/obyv.	
Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	% celkovej spotreby	Energetické podniky
Produkcia odpadov podľa kategórií	Produkcia v t na obyv.	Obec
Recyklácia a druhotné využívanie odpadu	Podiel zhodnotenia v %	Obec
Emisie hlavných znečisťujúcich látok	kg, t podľa druhu	Úrad životného prostredia, obec
	Prepočet na obyvateľa	
Kvantita sídelnej zelene – plochy verejnej zelene a inej významnej zelene v intraviláne obce	ha	Obec
	Prepočet na obyvateľa	
Výskyt rizikových faktorov životného prostredia v území – skládky odpadov, devastované a poškodené plochy	ha, % plochy k.ú.	Obec
Spokojnosť obyvateľov so životným prostredím obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Existencia VZN pre ekonomickú, sociálnu a environmentálnu oblasť	Počet, popis	Obec
Podiel finančných prostriedkov na rozvoj obce	SKK, % rozpočtu	Obec
Environmentálna výchova na materskej škole a osвета	Počet hodín vyučovania, prednášok	Obec, materská škola
Príspevok občanov k práci miestnej samosprávy a verejnoprospešným aktivitám	Zoznam akcií	Obec
Záujem občanov o rozvoj obce a verejnoprospešné aktivity	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Informovanosť občanov o práci miestnej samosprávy a problémoch obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s prácou miestnej samosprávy	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť návštevníkov s obcou	% návštevníkov	Dotazníkový prieskum

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

1. Zákon č. 309/2014 Z.z. a zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
2. Metodika na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.), www.mindop.sk,
3. Partnerská dohoda SR 2014-20,
4. Operačné programy na roky 2014-2020, vrátane programu cezhraničnej spolupráce INTERREG V Slovenská republika – Maďarsko,
5. Program rozvoja vidieka na roky 2014-2020,
6. propagačné a archívne materiály obce,
7. Byty v SR, krajoch, okresoch a obciach. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2013, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
8. Demografický vývoj na Slovensku, Bencontweekly report, Rok vydania: 2015/číslo 4, Autor: Matúš Jančura, Jozef Prozbík
9. Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2013, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
10. Fakty o zmenách v živote obyvateľov SR, Nitriansky kraj. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2015, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
11. Kultúrno-historické pamiatky ako potenciál rozvoja cestovného ruchu v Nitrianskom samosprávnom kraji, Rok vydania. 2012, Autor: Nitriansky samosprávny kraj
12. Korec P. a kolektív (1997): Kraje a okresy Slovenska, Q111, Bratislava
13. Lukniš a kol. (1972): Slovensko – Príroda, Obzor, Bratislava
14. SAV Veda (1978): Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Bratislava
15. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2012, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
16. Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov. Programové obdobie 2014-2020. Rok vydania: 2014, Autor: Centrálny koordinačný orgán, Úrad vlády Slovenskej republiky.
17. Štatistická ročenka regiónov Slovenska 2014, Rok vydania: 2015, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
18. Výročná správa o činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, rok vydania: 2014, Autor: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno
19. Výročná správa o činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, rok vydania: 2013, Autor: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno
20. Výročná správa o činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, rok vydania: 2012, Autor: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno
21. Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
22. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
23. www.statistics.sk Štatistický úrad Slovenskej republiky – DATAcube, SODB 2011
24. www.upsvar.sk Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny – Komárno, Nové Zámky
25. www.ssc.sk Slovenská správa ciest
26. www.maszdzo.biznisweb.sk

27. www.komarno.sk
28. www.build.gov.sk
29. www.land.gov.sk
30. www.economy.gov.sk
31. www.employment.gov.sk
32. www.unsk.sk